

การใช้ยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี
Drug Use of Drug Addicts at Pattani Drug Dependence Treatment Center

รอชีดะห์ มะสะแม
Roseedah Masamae

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Minor Thesis of Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Public Administration
Prince of Songkla University

2554

ชื่อสารนิพนธ์	การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี
ผู้เขียน	นางสาวรอชีละห์ มะสะแม
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2553

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด
จังหวัดปัตตานี” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ ก่อนเข้า
รับการบำบัดในศูนย์บำบัดยาเสพติด จังหวัดปัตตานีและศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติด
ของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี โดยประชากรที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้ผู้ติดยาเสพติดที่นอนพักรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี จำนวน 91 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1. ประเภทของสารเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้กันมากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า(แอมเฟตามีน)
2. จากผลการศึกษา พบว่า การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มี
ช่วงอายุ 19 – 24 ปี ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา และมีอาชีพ
รับจ้าง ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัจจัยด้านครอบครัว
(ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ได้แก่ *บุคคลใน
ครอบครัวใช้สารเสพติด, พ่อแม่ทะเลาะกันบ่อย, ลงโทษรุนแรง*, ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่าปัจจัย
เหล่านี้ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับสูง และรองลงมาตามลำดับ

ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด
ได้แก่ *ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่, คบเพื่อนที่ใช้ยา, เพื่อนชักชวน(จูงใจ)ให้เสพ, เพื่อความสนุก
และกล้าแสดงออก* และปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติด
ของผู้ติดสารเสพติด ได้แก่ *หาซื้อยาได้ง่าย, มีสถานที่เสพยา, มีการเสพยาในชุมชน* ซึ่งจากผล
การศึกษาพบว่าปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดอยู่ในระดับสูง และรองลงมาตามลำดับ

Minor Thesis Title Drug Use of Drug Addicts at Pattani Drug Dependence Treatment Center.

Author Miss Roseedah Masamae

Major Program Public Administration

Academic Year 2010

ABSTRACT

The study on “Drug Use of Drug Addicts at Pattani Drug Dependence Treatment Center” aimed to explore the types of drugs most drug addicts used before attending the rehabilitation program at Pattani Drug Dependence Treatment Center, and to investigate the factors contributing to drug abuse of these drug addicts. Research subjects were 91 drug addicts at Pattani Drug Dependence Treatment Center. The research instrument was questionnaire. The obtained data were calculated for percentages, means and standard deviations. The findings were presented as follows.

1. The drug used among most of the research subjects was amphetamine.

2. Results concerning the drug addicts’ personal factors revealed that most drug addicts in this study were males, at the age of 19-24 years. Most were primary and secondary school graduates and worked as general workers. Most were from families in an average financial status. Factors concerning family relationships were found to contribute to drug abuse. Among these, having some family members who have used drugs was found to relate to the drug abuse of the research subjects at a high level, followed by the frequent fights and conflicts between parents, grave punishment in the family, respectively.

The social factors in relationships with friends and acquaintances that contributed to drug addiction were the lifestyle of hanging around and having fun, influences by friends to abuse drug, desires to have fun and showing off respectively. The social factors in terms of community environment that contributed to drug addiction were availability of drugs and places to abuse drugs. Among these, the fact that drugs was easy to buy was found at the highest level, followed by the availability of places to abuse drugs, and seeing other people abusing drugs in the neighborhood, respectively.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์ ประธานที่ปรึกษาและประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมล ส่วงวัฒนา อาจารย์ ดร. ชาลี ไตรจันทร์ ที่ปรึกษาและกรรมการสอบสารนิพนธ์ อาจารย์ พูนศักดิ์ เงินหมื่น และคณาจารย์อีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้ ที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้การศึกษาครั้งนี้มีความสมบูรณ์ จึงขอเรียนขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี เจ้าหน้าที่พยาบาลประจำศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ทุกท่านที่คอยให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ คุณงามความดี และประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบแต่พระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และคณาจารย์ที่เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับผู้วิจัยทุกท่านรวมถึงผู้ให้การสนับสนุนอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนามในที่นี้

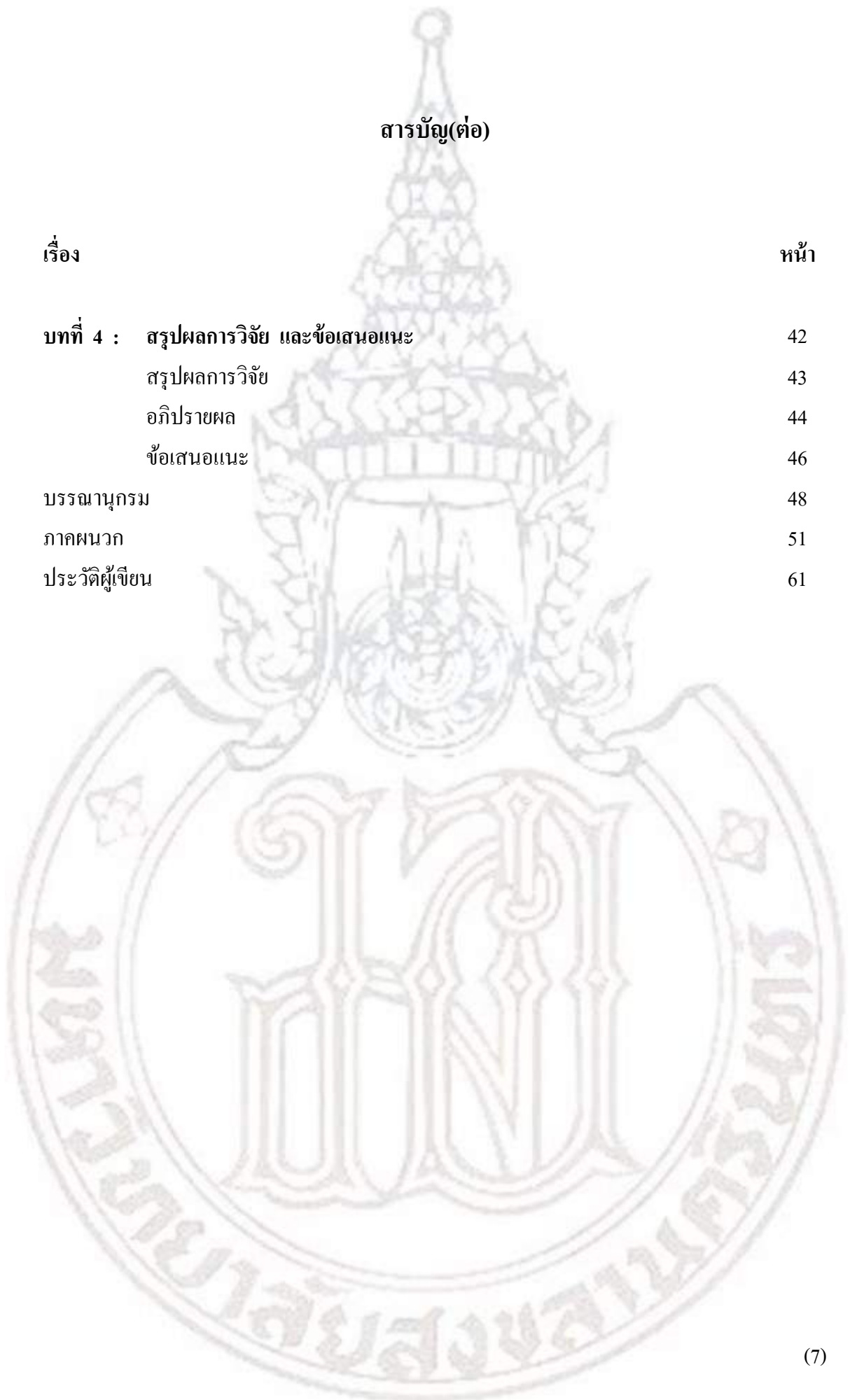
รอชีตะห์ มะสะแม

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
Abstract	(4)
กิตติกรรมประกาศ	(5)
สารบัญ	(6)
รายการตาราง	(8)
รายการภาพประกอบ	(9)
บทที่ 1 : บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา	1
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
วัตถุประสงค์	24
สมมติฐาน	24
ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย	25
ขอบเขตของการวิจัย	25
นิยามศัพท์เฉพาะ	26
บทที่ 2 : วิธีดำเนินการวิจัย	27
ประชากร	27
แบบแผนการวิจัย	27
เครื่องมือในการวิจัย	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่างๆ ที่ใช้	29
บทที่ 3 : ผลการวิจัย	31
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป	32
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านครอบครัว	34
ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคม	37
ผลการวิเคราะห์จากข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ	41

สารบัญ(ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 4 : สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการวิจัย	43
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	46
บรรณานุกรม	48
ภาคผนวก	51
ประวัติผู้เขียน	61

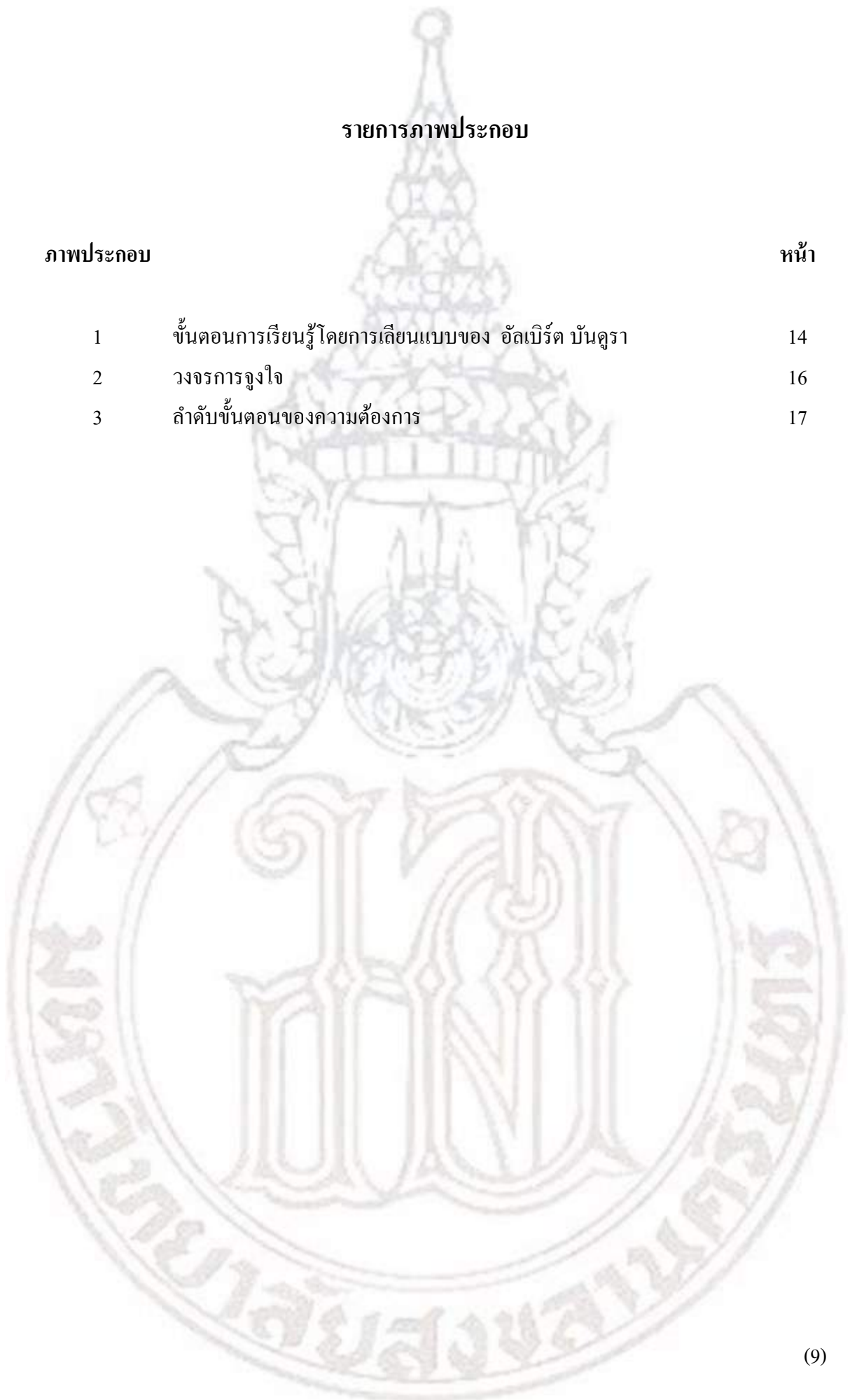

รายการตาราง

ตาราง		หน้า
1	ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดตามสถานพยาบาลต่างๆ ทั้งหมดในจังหวัดปัตตานี	5
2	ข้อมูลผู้เข้ารับการบำบัดยาเสพติดตามสถานพยาบาลต่างๆ เฉพาะในอำเภอเมืองปัตตานี	6
3	จำนวน ร้อยละ ของปัจจัยส่วนบุคคล	32
4	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ปัจจัยด้านฐานะทางครอบครัว	34
5	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว	35
6	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของปัจจัยด้านลักษณะการคบเพื่อน	37
7	ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ของปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในครอบครัว	38
8	ความถี่ ร้อยละ ของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	41

รายการภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	ขั้นตอนการเรียนรู้โดยการเลียนแบบของ อัลเบิร์ต บันดูรา	14
2	วงจรการงูใจ	16
3	ลำดับขั้นตอนของความต้อการ	17

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ปัจจุบันปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เป็นภัยร้ายแรงต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตส่งผลกระทบต่อสังคม เศรษฐกิจ บั่นทอนความเจริญของประเทศชาติ หากประเทศใดมีประชาชนติดยาเสพติดจำนวนมาก ก็ไม่สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ ปัญหาเสพติด ยังเป็นปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งรัฐบาลได้ให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อยุติสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด และนำความสงบสุขกลับมาสู่สังคมไทยอย่างยั่งยืน ยาเสพติดถือเป็น "ภัยคุกคามที่กัดกร่อน บ่อนทำลายประเทศชาติ" ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางทั้งต่อปัจเจกบุคคล สังคมส่วนรวม และการพัฒนาประเทศ ทำให้สูญเสียทรัพยากรในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดมีมากมายหลายชนิด ได้แก่ ฝิ่น เฮโรอีน ทินเนอร์ กัญชา ยาบ้า ยาอี สารระเหย กระทั่งม และยากระตุ้นประสาทเป็นต้น แต่ละชนิดก่อให้เกิดผลร้ายแก่ร่างกายทั้งสิ้น ทำให้สุขภาพทรุดโทรมอ่อนแอ ความจำเสื่อม เสียบุคลิกภาพ และปัญหาสำคัญที่ตามมาอีกประการหนึ่ง ก็คือผู้ติดยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นมีโอกาสดูดเชื้อไวรัสเอดส์ และแพร่กระจายไปยังกลุ่มผู้ผลิตยาเสพติดด้วยกัน รวมไปถึงคนกลุ่มอื่น ๆ ด้วย

ปัญหาเสพติดเป็นต้นเหตุทำลายชีวิตและครอบครัวไทยลงเป็นจำนวนมาก เพราะสถานการณ์ของปัญหาเสพติดในปัจจุบันได้เพิ่มความรุนแรงขึ้นทุกขณะ จากการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย(TDRI) เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2536 ได้ประมาณผู้ใช้ยาเสพติดใน 4 ประเภท คือ สารระเหย กัญชา เฮโรอีน และฝิ่นโดยแยกประชากรที่ศึกษาเป็นกลุ่มย่อย ซึ่งมีความเสี่ยงสูงต่อการใช้ยาเสพติด 16 กลุ่ม มีผู้ใช้ยาเสพติดของประเทศไทยทุกกลุ่ม ในจำนวนนี้ประมาณการว่ามีเด็กวัยเรียน และเยาวชนอายุประมาณ 15-25 ปี ซึ่งมีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ใช้ยาเสพติด จำนวน 71,666 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.3 ของกลุ่มเสี่ยงทั้งหมด (สำนักงาน ป.ป.ส. , 2539) ซึ่งหากวิเคราะห์ถึงสาเหตุแห่งปัญหาจะพบว่า มีความผิดพลาดตั้งแต่ระดับนโยบายของรัฐจนถึงการที่สถาบันทางสังคมซึ่งเกี่ยวข้องไม่สามารถกระทำหน้าที่ขัดเกลาสมาชิกในสังคมให้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ (อังกูณ พัทธินทร์ สิริสุนทร และ จิรวัดน์ พิระสันต์ , 2547 : 152)

ปัจจุบันนี้สิ่งเสพติดนับว่าเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ เพราะสิ่งเสพติดเป็นบ่อเกิดของปัญหาอื่นๆ หลายด้าน นับตั้งแต่ ตัวผู้เสพเองซึ่งจะเกิดความทุกข์ ลำบากทั้งกายและใจ และเมื่อหาเงินซื้อยาไม่ได้ก็อาจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ สร้างความเดือดร้อนให้พ่อแม่พี่น้อง และสังคม ต้องสูญเสีย เงินทอง เสียเวลาทำมาหากิน ประเทศชาติต้องสูญเสียแรงงานและสูญเสียเงินงบประมาณในการปราบปรามและรักษา ผู้ติดสิ่งเสพติด และเหตุผลที่ทำให้ สิ่งเสพติดเป็นปัญหาสำคัญของประเทศอีกข้อหนึ่งคือ ปัจจุบันมีผู้ติดสิ่งเสพติดเพิ่มมากขึ้นทั้งนี้ยังไม่รวมถึงจำนวนผู้ติด บุหรี่ สุรา ซา กาเฟ

สำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดยังมีปัญหาอยู่นั้น เกิดจากปัญหาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ด้านผู้ผลิตยาเสพติด
2. ด้านผู้ค้า หรือผู้ลักลอบค้ายาเสพติด
3. ด้านผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

นโยบายของรัฐบาลนอกจากจะประกอบไปด้วยกระบวนการปราบปราม ยาเสพติดไม่ว่าจะเป็นการปราบปรามด้าน ผู้ผลิตยาเสพติด ผู้ค้ายาเสพติด หรือผู้เสพยาเสพติด ประเด็นสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่จะละเลยไม่ได้ คือ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด เพื่อให้ผู้เสพเหล่านี้สามารถกลับมาใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างปกติสุข ประเทศไทยจึงได้มีการกำหนด พรบ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 ขึ้นโดย มีสาระสำคัญดังนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๕”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติหมวด ๓ จะให้ใช้บังคับเมื่อใด ในท้องที่ใด ให้รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ทั้งนี้ให้ใช้บังคับทั่วราชอาณาจักรภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.๒๕๓๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ยาเสพติด หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ และยาเสพติดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ติดยาเสพติด หมายความว่า เสพยาเสพติดเป็นประจำติดต่อกัน และตกอยู่ในสภาพที่จำเป็นต้องพึ่งยาเสพติดนั้น โดยสามารถตรวจพบสภาพเช่นว่านั้นได้ตามหลักวิชาการ

ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด หมายความว่า การกระทำใดๆ อันเป็นการบำบัดการติดยาเสพติดและฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยาเสพติด รวมตลอดถึงการรักษาสภาพร่างกายและจิตใจของผู้ซึ่งเสพยาเสพติดให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยไม่เสี่ยงต่อการเป็นผู้ติดยาเสพติด

คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

พนักงานเจ้าหน้าที่ หมายความว่า ผู้อำนวยการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

รัฐมนตรี หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(อ้างใน : <http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พศ. ๒๕๔๕>)

ในปัจจุบันปัญหายาเสพติดพบมากในเด็กชายวัยรุ่นหรือเยาวชน สาเหตุที่เสพยาส่วนใหญ่ ได้แก่ การถูกเพื่อนชักชวน อยากรอง และมีความเชื่อว่ายาเสพติดจะช่วยทำให้ร่างกายและจิตใจผ่อนคลาย ซึ่งนับว่าเป็นสถานการณ์ที่น่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง เพราะอายุเฉลี่ยของเด็กและเยาวชนเริ่มใช้ยาเสพติดครั้งแรกได้น้อยลงเรื่อยๆ จากการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมสุขภาพ ส่วนอนามัยเด็กวัยเรียนและเยาวชน สรุปรายงานสถิติวิเคราะห์ระบบข้อมูลประชากรผู้ติดยา และเข้ารับการรักษาในปี พ.ศ.2538 โดยกรมการแพทย์พบว่า เด็กและเยาวชนเริ่มใช้ยาเสพติดเมื่ออายุ 10 ปี และเยาวชนวัยรุ่นกลุ่มอายุ 15-19 ปี ทั้งในและนอกระบบสถานศึกษาเป็นกลุ่มที่มีปัญหาเริ่มใช้ยาเสพติดครั้งแรกสูงสุดเมื่อเทียบกับกลุ่มอายุอื่นๆ โดยเท่ากับร้อยละ 53.1 (กรมการแพทย์ 2538) โดยอัตราการใช้จ่ายครั้งแรกของกลุ่มจะสูงสุดอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มขึ้นทุกปี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างปี พ.ศ. 2536 – พ.ศ. 2538 และพื้นที่ที่มีปัญหารุนแรงที่สุดคือ พื้นที่ กรุงเทพมหานคร สูงที่สุดในอัตราร้อยละ 60.1 รองลงมา รองลงมาเป็นภาคใต้ และภาคกลาง สำหรับภาคเหนือมีเยาวชนวัยเรียนกลุ่มอายุ 15-19 ปี ที่เริ่มใช้ยาเสพติดครั้งแรกต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 39.9 (อ้างใน พัชรินทร์ สิริสุนทร และ จิรวัดน์ พิระสันต์ , 2547 : 153)

แม้รัฐบาลจะประกาศสงครามกับยาเสพติดก็ตาม ก็ไม่ได้หมายความว่า การป้องกัน การปราบปรามยาเสพติดจะเป็นหน้าที่ของรัฐบาลเท่านั้น การแก้ไขปัญหาเสพติดเป็นหน้าที่ของทุกฝ่ายที่จะต้องร่วมมือกัน

การปราบปรามเป็นการแก้ปัญหที่ปลายเหตุ การป้องกันยังเป็นสิ่งที่สำคัญ โดยการให้ การศึกษาและความรู้เรื่องพิษภัยและโทษของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง แก่ประชาชน ครู พ่อแม่

ผู้ปกครอง เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง จะต้องเอาใจใส่ดูแลลูกหลาน ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ครอบครัว เป็นที่พึ่งของเด็กได้ เมื่อเด็กมีปัญหาสามารถจะพูดคุย ช่วยกันแก้ปัญหาให้ เด็กใช้เหตุผลกับเด็ก ไม่ใช้อารมณ์ เพราะการใช้อารมณ์อาจทำให้เด็กเกิดความน้อยเนื้อต่ำใจ กลุ่มนี้ และเตลิดออกจากบ้านไปพึ่งยาเสพติดและเสพยาเสพติดได้ในที่สุด "เยาวชนคืออนาคตของชาติ อย่าให้ ตกเป็นทาสมของยาเสพติด"

ส่วนการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ 4 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีปัญหาเสพติดอยู่ในเกณฑ์รุนแรง มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้

โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีสภาพภูมิศาสตร์เหมาะแก่ การใช้เป็นทางลักลอบลำเลียง ยาเสพติด จึงประสบปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดสู่เยาวชนเป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจาก เป็นจังหวัดชายแดนที่สามารถติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างสะดวก สามารถลำเลียงยาเสพติด เข้ามาในประเทศได้หลายช่องทาง และมีวิธีการที่แยบยลจนบางครั้งทำให้เจ้าหน้าที่ไม่สามารถ ตรวจจับได้

ส่วนอำเภอเมืองปัตตานี ก็นับว่าเป็นอำเภอที่มีปัญหาด้านยาเสพติดมากที่สุดของจังหวัด ปัตตานี เนื่องจากเป็นอำเภอที่ตั้งอยู่ติดกับชายฝั่งทะเล มีบริษัทที่ได้รับสัมปทานการทำประมงน้ำลึก อยู่เป็นจำนวนมาก และบริษัทดังกล่าวส่วนใหญ่มีลูกเรือประมงที่เป็นที่เป็นแรงงานพม่าและกัมพูชา ทำงานอยู่เป็นจำนวนมาก เนื่องจากการออกเรือในแต่ละครั้งต้องใช้เวลาและใช้แรงกายในการทำงานมาก ลูกเรือดังกล่าวส่วนใหญ่เมื่อออกกลางทะเลแล้วจึงมีการใช้ยาเสพติด เพื่อให้มีแรงในการทำงานและเพื่อต้องการทำงานให้ได้เยอะๆ เมื่อกลับขึ้นฝั่งก็มีการลักลอบแอบตั้งซุ้ยยาเข้ามาใน จังหวัด เพื่อเสพยาและนำยาเสพติดไปใช้ในเรือด้วย จึงเกิดการระบาดของยาขึ้นโดย ส่วนใหญ่นั้น กลุ่มผู้ใช้ยาเสพติดเกิดจากกลุ่มผู้รับจ้างเป็นลูกเรือประมงมากที่สุดและกลุ่มนี้ก็ไม่ได้รับการเข้ารับการ บำบัดรักษาเนื่องจากเป็นแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย

ดังนั้นอำเภอเมืองจึงได้ใช้ยุทธศาสตร์ “พลังแผ่นดิน ” ในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด เป็นแนวทางการปฏิบัติงานและมีผลการปฏิบัติ ดังนี้

ด้านการป้องกัน

1. จัดให้มีการทำพิธีประกาศสงครามขึ้นแตกหักเพื่อเอาชนะยาเสพติดตามนโยบายของรัฐ
2. จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมืองปัตตานี
3. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อเอาชนะยาเสพติดประจำตำบล
4. จัดตั้งศูนย์ซักถามเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
5. จัดให้มีโครงการครอบครัวเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง

6. เน้นย้ำ กำชับ ให้ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ให้ความร่วมมืออย่างจริงจังในการป้องกันแล
ปราบปรามยาเสพติด
(อ้างอิง : <http://www.pattani.go.th/amphor/muang/sangkan.htm>)

ตาราง 1 ข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลตามสถานพยาบาลต่างๆ ทั้งหมดในจังหวัดปัตตานี
(วันที่ 01 ตุลาคม 2552 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2553)

ชื่ออำเภอ	จำนวน บสต.3 ทั้งหมด	ผลการจำแนกผู้ป่วย					ระบบบำบัด					
		ผู้เสพ	ผู้ติด	ผู้ติด รุนแรง	ไม่ระบุ	สมัครใจ	บังคับ บำบัด (ไม่ ควบคุม)	บังคับ บำบัด (ไม่ เข้มงวด)	บังคับ บำบัด (เข้มงวด)	บังคับบำบัด (ไม่ระบุ รูปแบบ)	ต้อง โทษ	ไม่ ระบุ
แม่ลาน	4	3	1	0	0	2	2	0	0	0	0	0
เมืองปัตตานี	575	182	371	22	0	240	64	270	0	0	1	0
ยะรัง	5	5	0	0	0	2	3	0	0	0	0	0
ยะหริ่ง	18	17	1	0	0	15	3	0	0	0	0	0
มายอ	3	3	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0
โคกโพธิ์	36	18	18	0	0	27	9	0	0	0	0	0
สายบุรี	5	1	4	0	0	3	2	0	0	0	0	0
หนองจิก	19	17	1	1	0	17	2	0	0	0	0	0
ไม้แก่น	3	3	0	0	0	0	3	0	0	0	0	0
กะพ้อ	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
ทุ่งยางแดง	4	3	1	0	0	4	0	0	0	0	0	0
ปะนาเระ	14	5	9	0	0	1	13	0	0	0	0	0
รวม	687	258	406	23	0	312	104	270	0	0	1	0

ที่มา : ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ 2553

ตาราง 2 ข้อมูลผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลตามสถานพยาบาลต่างๆ เฉพาะในอำเภอเมืองปัตตานี
(วันที่ 01 ตุลาคม 2552 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2553)

ชื่อหน่วยงาน	จำนวน บสค.3 ทั้งหมด	ผลการจำแนกผู้ป่วย					ระบบบำบัด					
		ผู้เสพ	ผู้ติด	ผู้ติด รุนแรง	ไม่ ระบุ	สมัคร ใจ	บังคับ บำบัด(ไม่ ควบคุม)	บังคับ บำบัด(ไม่ เข้มงวด)	บังคับ บำบัด (เข้มงวด)	บังคับ บำบัด(ไม่ ระบุ รูปแบบ)	ต้อง โทษ	ไม่ ระบุ
สอ.ต.รูสะมิแล บ้านรูสะมิแล หมู่ที่ 01	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.กะมิยอ บ้านกะมิยอ หมู่ที่ 02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.คลองมานิง บ้านคลองมานิง หมู่ที่ 02	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.ตะลุโบะ บ้านปูโ๊ะ หมู่ที่ 09	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.ตันหยงลุโละ บ้านกรือเซะ หมู่ที่ 03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.บาราโหม บ้านดี หมู่ที่ 03	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.บาราเฮาะ บ้านกาหลง หมู่ที่ 04	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.บานา บ้านยูโย หมู่ที่ 08	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.ต.ปะกาสะรัง บ้านปะกาสะรัง หมู่ที่ 07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สอ.น.ปยุต บ้านปยุต หมู่ที่ 07	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
สำนักงานคุมประพฤติ	78	40	38	0	0	3	61	14	0	0	0	0
ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดปัตตานี	489	135	332	22	0	232	0	256	0	0	1	0
สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและ เยาวชนจังหวัดปัตตานี	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
รวม	575	182	371	22	0	240	64	270	0	0	1	0

ที่มา : ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี ประจำปีงบประมาณ 2553

ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในจังหวัดปัตตานีดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเกิดความสนใจ ที่จะศึกษาเกี่ยวกับมูลเหตุจูงใจต่างๆที่ทำให้เยาวชนในจังหวัดปัตตานี โดยเฉพาะในอำเภอเมืองปัตตานีใช้ยาเสพติดกันมากขึ้น จึงได้ขอความร่วมมือจากศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี ในการทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า แนวคิดทฤษฎี เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาถึงปัจจัยสาเหตุต่างๆที่นำไปสู่ “ การใช้ยาเสพติดของผู้ติดยาเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี “ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีที่นำมาใช้ในการศึกษา

1. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด สาเหตุ และทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด
2. แนวคิดเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม
3. ความหมายของการจูงใจเกี่ยวกับมนุษย์
4. ประวัติและความเป็นมาของโรงพยาบาลศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับยาเสพติด สาเหตุ และทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด

1.1 ความหมายของยาเสพติด

ยาเสพติดยังคงเป็นปัญหาระดับชาติ ในภาพรวมแม้ว่าจะมีความรุนแรงน้อยกว่าช่วงก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติด แต่เริ่มปรากฏปัญหาเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากสภาพความอ่อนแอของสังคม จริยธรรม ครอบครัว ขาดความอบอุ่น และเด็ก และเยาวชนถูกทอดทิ้งสูงขึ้น ซึ่งได้มีนักวิชาการหลายคนได้นิยามความหมายของยาเสพติดไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พุทธศักราช 2522 กำหนดความหมาย สิ่งเสพติดให้โทษ ดังนี้

สิ่งเสพติดให้โทษ หมายถึง " สารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ นิด หรือด้วยประการใดๆ แล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจใน ลักษณะ

สำคัญ เช่น ต้องเพิ่มปริมาณการเสพขึ้นเรื่อยๆ มีอาการขาดยาเมื่อไม่ได้เสพ มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงอยู่ตลอดเวลา และทำให้สุขภาพทรุดโทรมลง กับให้รวมตลอดถึงพืช หรือส่วนของพืชที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา แต่ไม่หมายความถึงยาสามัญประจำบ้านบางตำรับ ตามกฎหมายว่าด้วยยาที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่" (อ่างใน ประกายแก้ว ประพตติถ้อย , 2546 : 324)

วิทย์ เทียงบุญธรรม : 2531 ; 1- 2 (อ่างใน ประกายแก้ว ประพตติถ้อย , 2546 : 324) อ้างถึงคำจำกัดความขององค์การอนามัยโลก ยาเสพติด หมายถึงสารใดๆก็ตามที่มีผลเมื่อรับเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะด้วยวิธีการ ฉีด หรือสูบ หรือดม จะทำให้มีผลต่อร่างกายและจิตใจของผู้ใช้ โดยสารเคมีดังกล่าวจะต้องมีผลดังนี้ คือ

1. จะต้องเป็นยาที่ใช้แล้วเกิดติดทางใจ (Psychic or Psychological dependence) เป็นลักษณะเฉพาะที่สำคัญที่สุดของยาเสพติด คือเมื่อใช้แล้วจะพยายามขวนขวายให้ได้ยานั้นมา มีความคิดถึงจดจ่อต่อยานั้น ทำให้ต้องหวนกลับไปใช้ใหม่อีก และถือเอายานั้นเป็นหลักในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. มีอาการติดทางกาย (Physical or Physiological dependence) คือมีการคือสารเกิดขึ้นจากการที่จะต้องเพิ่มขนาดการใช้สารนั้นมากขึ้นทุกที ซึ่งลักษณะที่ 2 นี้ ไม่จำเป็นต้องพบในสารเสพติดทุกตัว

3. ต้องมีอาการอดยา (Withdrawal หรือ Abstinence syndrome) คือ อาการทรมานทั้งทางกายและใจเมื่อไม่ได้เสพยาทีติดนั้น ซึ่งอาการนี้เป็นตัวชี้บอก ภาวะติดยาที่สำคัญอย่างหนึ่ง

4. ก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและสังคม ก่อให้เกิดผลร้ายต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้ติดยา รวมทั้งสร้างความเดือดร้อนต่อครอบครัวและผู้เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งความมั่นคงของประเทศชาติ

สมพร เรื่องตระกูล : 2524 ; 20 (อ่างใน ประกายแก้ว ประพตติถ้อย , 2546 : 324) ให้ความหมายของการติดยาเสพติด หมายถึง ภาวะที่ผู้ป่วยตกเป็นทาสทางใจ (Psychic Dependence) หรือเป็นทาสทั้งทางจิตใจและร่างกายต่อยาหรือยาชนิดใดชนิดหนึ่งโดยพบลักษณะที่ร่วมด้วย คือ

1. ผู้ป่วยจะต้องเพิ่มปริมาณยาที่ใช้ขึ้นเรื่อยๆ
2. มีความต้องการอย่างสุดอดกลั้นที่จะต้องหายานั้นมาให้ได้ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดก็ตาม
3. ถ้าหยุดยาจะเกิดอาการอดยา

4. ทำให้เกิดผลร้ายต่อผู้เสพและสังคม

1.2 ประเภทของยาเสพติด

ตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 (สำนักงาน ป.ป.ส. 2528 : 16 อ้างใน ประกายแก้ว ประพฤติก้อย, 2546 : 329) แบ่งยาเสพติดให้โทษออกเป็น 5 ประเภท และมีการควบคุมแตกต่างกัน ดังนี้

ประเภทที่ 1 ยาเสพติดให้โทษชนิดร้ายแรง เช่น เฮโรอีน ยาบ้า แอลเอสดี, แอม-เฟตามีน หรือยาบ้า ซึ่งห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครอง

ประเภทที่ 2 ยาเสพติดให้โทษทั่วไป เช่น ฝิ่น, มอร์ฟีน, โคเคนและไบโคคา, โคลเอ-อิน ฝิ่น ยา

ยาเสพติดให้โทษประเภทนี้ สามารถนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ได้แต่มีโทษมาก ดังนั้น ต้องใช้ภายใต้ความควบคุมของแพทย์ และใช้ในเฉพาะกรณีที่เป็นเท่านั้น

ประเภทที่ 3 ยาเสพติดให้โทษ ที่มียาเสพติดให้โทษประเภท 2 ผสมอยู่ ตามที่ได้ขึ้นทะเบียนตำรับยาไว้ ตามตรา 43 เช่น ยาแก้ไอผสมโคเคอีน

ยาเสพติดให้โทษประเภท 3 มีประโยชน์ทางการแพทย์ ตามกฎหมายอนุญาตให้มีการผลิต ขาย นำเข้า หรือส่งออกได้ แต่ต้องขออนุญาต และการซื้อขายทำได้ในร้านขายยา ที่มีเภสัชกรอยู่ ประจำตลอดเวลาทำการ หรือในสถานพยาบาลเท่านั้น

ประเภทที่ 4 ยาเสพติดให้โทษ ที่มีได้อยู่ใน ประเภทที่ 1 หรือ ประเภทที่ 2 เช่น น้ำยาเคมี อาเซติคแอนไฮไดรด์ (Acetic anhydride) และอาเซทิลคลอไรด์ (Acetyl chloride)

ประเภทที่ 5 ยาเสพติดให้โทษที่มีได้ระบุนอยู่ในประเภท 1 ถึง ประเภท 4 เช่น กัญชา พืชกระท่อม

ซึ่งประเภท 4 และ 5 ตามกฎหมายอนุญาตให้มีการผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ครอบครองได้ แต่ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีเป็นรายๆ ไป

เนื่องจากปัญหา ยาเสพติด มิได้เกิดขึ้นกับประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่เกิดขึ้นกับเกือบทุกประเทศทั่วโลก องค์การอนามัยโลกได้ตระหนักถึงปัญหา ยาเสพติดที่จะมีต่อพลโลก การรณรงค์เพื่อป้องกันยาเสพติดจึงเป็นโครงการหนึ่งขององค์การอนามัยโลก ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้แบ่งยาเสพติดออกเป็น 9 ประเภท ได้แก่ (อ้างใน ประกายแก้ว ประพฤติก้อย, 2546 : 330)

1. ประเภทฝิ่น หรือมอร์ฟีน รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์คล้ายมอร์ฟีน เช่น ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน เพทิดีน เป็นต้น

2. ประเภทบาร์บิทูเรท รวมทั้งยาที่มีฤทธิ์ในลักษณะเดียวกัน เช่น เซโคบาร์บิทัล อะโมบาร์บิทัล พาราลดีไฮด์ เมโพรบาเมท ไดอะซีแพม คลอไดอะซีปอกไซด์ เป็นต้น
3. ประเภทแอลกอฮอล์ เช่น เหล้า เบียร์ วิสกี้ เป็นต้น
4. ประเภทแอมเฟตามีน เช่น แอมเฟตามีน เมทแอมเฟตามีน เป็นต้น
5. ประเภทโคเคน เช่น โบโคคา เป็นต้น
6. ประเภทกัญชา เช่น ยอดช่อดอกกัญชาตัวเมีย เป็นต้น
7. ประเภทแคท (KHAT) เช่น โบแคท โบกระท่อม
8. ประเภทหลอนประสาท เช่น แอลเอสดี ดีเอ็มที เมสคาลิน เมล็ดมอร์นิงโกลมี ลำโพง เห็ดเมฆบางชนิด เป็นต้น
9. ประเภทอื่นๆ เป็นพวกที่ไม่สามารถเข้าประเภทได้ เช่น ทินเนอร์ เบนซิน น้ำยาล้างเล็บ ยาแก้ปวด บุหรี่ เป็นต้น

1.3 สาเหตุ และทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด

ในสมัยก่อนมีแต่ยาเสพติดฝิ่นเพียงอย่างเดียว ผู้ที่ติดฝิ่นมีอายุน้อยที่สุด คือ 40 ปีขึ้นไป แต่ปัจจุบันพบว่าการติดยาเสพติดหลากหลายชนิด รวมทั้งอายุของผู้ติดยาเสพติดได้ลดน้อยลงจนน่าวิตก โดยพบว่า อายุต่ำสุดเพียง 7 ขวบเท่านั้น (หลักสูตรและแนวทางป้องกันยาเสพติดสำหรับเยาวชนนอกสถานศึกษา : 27 อ้างใน ประกายแก้ว ประพฤติก้อย , 2546 : 331-332) และอายุสูงสุดกลับกลายเป็น 40 ปี ช่วงอายุที่พบมาก คือ 15-25 ปี

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ติดยาเสพติด ได้แก่

1. ถูกชักชวน ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยรุ่นซึ่งมีลักษณะเฉพาะของวัยที่ต้องการเข้ากับเพื่อนได้ ต้องการได้รับการยอมรับ และมีความอยากรู้อยากเห็น จึงถูกเพื่อนชักชวนให้ลองได้โดยง่าย
 2. ความกดดันในครอบครัวโดยเฉพาะเยาวชน ในสภาพต่างๆดังนี้
 - 2.1 พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน ลูกเกิดความรำคาญ เบื่อบ้าน ทำให้ใช้เวลาที่มีกับเพื่อนนอกบ้านจนกว่าจะถึงเวลานอนจึงกลับบ้านและในที่สุดก็นำไปสู่ยาเสพติด
 - 2.2 พ่อแม่ไม่เข้าใจลูก
 - 2.3 พ่อแม่หย่าร้าง ต่างฝ่ายต่างมีสามีและภรรยาใหม่ ทำให้ขาดความสนใจในลูก
- เด็กในวัยนี้มีความกดดันในธรรมชาติสูง ความน้อยใจว่าพ่อแม่ไม่รักทำให้เกิดความรู้สึกว่าแห้ว ในที่สุดก็จะถูกชักชวนให้เสพยา

2.4 พ่อแม่แสดงความรักลูกไม่เท่ากัน การที่พ่อแม่บางคนมักชมลูกที่เก่งให้ลูกที่เรียนอ่อนฟังเสมอ เหมือนเป็นการตำหนิที่ตอกย้ำอยู่เสมอ ทำให้ลูกเกิดความรู้สึกว่าพ่อแม่ไม่รักตน อยู่ใกล้พ่อแม่แล้วไม่มีความสุข จึงหันไปหาความสุขโดยการเสพยาเสพติด เพื่อให้รู้สึกสบายใจ

3. ความจำเป็นในอาชีพ เช่น อาชีพผู้ทำงานกลางคืนเป็นหญิงนั่งชั่วโมง นักร้อง พนักงานอาบอบนวด คนขับรถ ผู้มีอาชีพเหล่านี้จะใช้ยาเสพติดเพื่อหวังผลให้สามารถประกอบการงานได้ บางคนใช้ยาเสพติดเพราะฤทธิ์ยาช่วยให้ไม่ง่วง บางคนใช้เพื่อข่มใจให้เกิดความกล้า

4. ความจำเป็นทางเศรษฐกิจ คือไม่มีงานทำหรือมีรายได้ไม่พอจ่าย จึงยอมไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

5. สิ่งแวดล้อมบังคับ โดยเฉพาะ ในผู้ติดยาเสพติดที่ตั้งใจจะเลิกเสพยา แล้วเข้ารับการรักษาเรียบร้อยแล้ว เมื่อหายแล้วปรากฏว่าสังคมไม่ยอมรับ แม่แต่คนในครอบครัวก็ยังแสดงท่าทีรังเกียจหรือไปสมัครงานก็ถูกปฏิเสธ เมื่อสังคมปกติไม่ยอมรับและเพื่อความอยู่รอดของชีวิต จึงทำให้ต้องกลับไปอยู่ในสังคมยาเสพติดเช่นเดิม

6. ใกล้ชิดหรืออยู่ในแหล่งที่มีการซื้อขายยาหรือสารเสพติด ได้พบเห็นอยู่เป็นประจำ

7. ความเจ็บป่วยทางร่างกาย ใช้ยาเพื่อบรรเทาความเจ็บป่วยทางร่างกายติดต่อกันนาน จนเกิดการติดยาในที่สุด

8. ความเจ็บป่วยทางจิตใจ มีความเจ็บป่วยด้วยโรคจิตหรือประสาทมาก่อน จึงใช้ยาบางชนิดติดต่อกันนานจนติดยา

9. เป็นผลมาจากการกระทำของแพทย์ (Iatrogenic) โดยแพทย์สั่งยาระงับปวดหรือยานอนหลับบ่อยเกินความจำเป็น จนผู้ป่วยติดยา

10. ทำงานเกี่ยวกับยา เช่น แพทย์ พยาบาล เกษัตริกร เป็นต้น รู้สรรพคุณของยาเหล่านี้และหยิบใช้ได้ง่าย ทำให้มีโอกาสใช้ยาบ่อยจนติดได้

11. ต้องการให้เกิดความสนุกสนานทางเพศ บางคนเชื่อว่ายาเสพติดจะช่วยเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ หรือทำให้เกิดความสนุกสนานทางเพศ จึงมีการลองใช้ยาเสพติด

สำหรับสภาพทางจิตใจของผู้ติดยาเสพติด ที่สำคัญได้แก่ การมีบุคลิกภาพทางจิตและอารมณ์แปรปรวนมาก มีความไม่สบายใจ มีความสะเทือนใจอย่างรุนแรงในชีวิต

ทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด (วิทย์ เทียงบูรณธรรม 2531 : 7 อ้างใน ประกายแก้ว ประพศุทธิถ้อย , 2546 : 332)

ทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการต่อต้านยาเสพติด เพราะสามารถใช้อธิบายเหตุผลที่บางคนรับการรักษาแล้วหายขาด ขณะที่บางคนรับการรักษาด้วยวิธีเดียวกัน กลับไม่ได้ผล

ทฤษฎีสาเหตุการติดยาเสพติด มี 4 ทฤษฎี ดังนี้

1.ทฤษฎีที่ 1 เชื่อกันว่าติดยาเสพติดเพราะจิต

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทางพุทธศาสนาที่กล่าวว่า “จิตเป็นนาย กายเป็นบ่าว “ สำคัญที่จิต ผู้ที่ใจแข็งก็มักจะไม่ได้ติดยาหรือถ้าติดยาแล้วก็มักจะหายได้ง่าย ผู้ที่ใจไม่แข็งก็มักจะติดยาได้ง่ายเมื่อเสพติดก็จะหายยาก กล่าวคือ เป็นเรื่องของบุคลิกภาพของแต่ละคน

2. ทฤษฎีที่ 2 เชื่อว่าติดยาเพราะสังคมหรือสิ่งแวดล้อมเป็นเหตุ

สภาพสังคมทำให้เกิดการติดยาขึ้นและทำให้หวนกลับมาใช้อีก

3. ทฤษฎีที่ 3 เชื่อว่าเกิดจากแต่ละบุคคลและสิ่งแวดล้อม (คือเอา ทฤษฎีที่ 1 และ 2 มา รวมกัน)

เป็นทฤษฎีที่ได้มีการนำไปใช้ในสถานรักษาผู้ติดยาเสพติดที่มีชื่อหลายแห่ง เช่น ซินนา นอน(Synanon) , เดย์ทอป(Daytop) , บ้านอดดิสซี้(Odyssey House) , บ้านฟีนิกซ์(Phoenix House) , ชุมชนบำบัดต่างๆ(Therapeutic Communities ,TC) เป็นต้น

4. ทฤษฎีที่ 4 เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับชีวเคมีในแง่ของการสันดาป

ถือว่าการติดยาพวกอนุพันธ์ขึ้นเป็นความไม่สมดุลของการสันดาปที่ยืดเยื้อ (protracted metabolic imbalance) หรือโรคจากการสันดาปของเซลล์ร่างกายส่วนประสาทเสื่อมลง เหมือนในผู้ที่ป่วยด้วยเบาหวาน ที่ต้องให้ยาอินซูลินตลอดไป จึงจะสามารถประกอบธุรกิจประจำวันได้ตามปกติ

อย่างไรก็ดีการติดยาเสพติดโดยเฉพาะในเยาวชนนั้น อาจเกิดจากหลายๆสาเหตุร่วมกัน จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาการใช้ยาเสพติดในเยาวชน เพื่อศึกษาถึงการใช้อย่างผิดของผู้ติดยาเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสกัดกั้นปัจจัยดังกล่าวต่อไป

2. แนวคิดเกี่ยวกับสังคม วัฒนธรรม

2.1 ความหมายของสังคมและวัฒนธรรม

ในการศึกษาเรื่องสังคมและวัฒนธรรมนั้นสิ่งแรกที่เราต้องศึกษาคือ การศึกษาความหมายของคำว่าสังคมและวัฒนธรรมให้กระจ่างก่อน

สังคม (อ้างใน จุมพล หนิมพานิช, 2549 : 97) หมายถึง กลุ่มคนที่อยู่ร่วมกัน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันละกัน โดยยอมรับแบบแผนหรือวิธีการและกฎเกณฑ์ของกลุ่มร่วมกันในการดำเนินชีวิต

สังคม (อ้างใน พัทยา สายหู, 2549 : 5) หมายถึง คนที่อยู่ด้วยกันในอาณาบริเวณหนึ่ง มีการกระทำสัมพันธ์ตามแบบอย่างการดำรงชีวิตที่กำหนดขึ้นและยึดถือร่วมกัน และมีความรู้สึกผูกพันว่าเป็นพวกเดียวกัน แยกได้จากพวกอื่น และได้ให้ความหมายของคำว่า วัฒนธรรมไว้ดังนี้ คือ

วัฒนธรรม (อ้างใน พัทยา สายหู, 2549 : 6) หมายถึง แบบอย่างการดำรงชีวิตที่กลุ่มหรือสังคมหนึ่ง กำหนดขึ้นและยึดถือร่วมกัน ประกอบด้วยวัตถุอุปกรณ์เครื่องใช้ไม่สอย ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนวิธีการ ความคิด ความเชื่อ ความหมาย และคุณค่าที่คนในกลุ่ม(หรือสังคม) นั้นร่วมรับรู้ร่วมรับและร่วมใช้ เพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มที่มีลักษณะเฉพาะแยกได้จากกลุ่มอื่น

สังคมและวัฒนธรรมของเยาวชนในปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย และเนื่องจากเป็นวัยที่ต้องการเรียนรู้และตัดสินใจด้วยตนเอง จนบางครั้งทำให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบจากการเรียนรู้และการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคมนั้น

2.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

นักจิตวิทยาในกลุ่มพฤติกรรมนิยมมีความคิดเห็นตรงกันว่า ทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบการกระทำค่อนข้างมีขีดจำกัดในการอธิบายเรื่องการ เรียนรู้ ดังนั้น นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้หลายคนจึงขยายการศึกษาออกไปโดยหันไปสนใจกระบวนการคิด ที่มีผลต่อการเรียนรู้ซึ่งเราไม่สามารถจะเห็นได้โดยตรง ผู้นำที่สำคัญคือ อัลเบิร์ต บันดูรา (Albert Bandura) โดยมีความเชื่อว่า โดยส่วนมากมนุษย์เรียนรู้โดยการสังเกตตัวแบบหรือการเลียนแบบ เนื่องจากมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในสังคม ซึ่งทั้งผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อกัน บันดูราจึงให้ความสำคัญต่อการรู้คิด (Cognitive) ในการเรียนรู้จากการสังเกตและการเลียนแบบด้วย และต่อมาได้เปลี่ยนเรียกทฤษฎีของเขาว่า *ทฤษฎีการเรียนรู้ด้วยการรู้คิดทางสังคม (Social Cognitive Learning)* (นีออน ฟิลิป ประดิษฐ์, 2545 : 41 อ้างใน http://hlinzaii.50webs.com/j7_6.htm)

จำลองการเขียนรู้โดยการเรียนรู้แบบ

ความใส่ใจ → การจดจำ → กระบวนการเขียนแบบ → กระบวนการรูใจ

ภาพประกอบ 1 ขั้นตอนการเรียนรู้โดยการเรียนรู้แบบของ อัลเบิร์ต บันดูรา

ที่มา : นีออน พิณประดิษฐ์ , 2545 : 41 (อ้างใน http://hlinzaii.50webs.com/j7_6.htm)

1. ความใส่ใจ (Attention) การเรียนรู้ในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีความสนใจ และ เอาใจใส่ต่อตัวแบบและกิจกรรมของตัวแบบ เพราะจะทำให้สามารถเกิดแบบแผนในการเขียนแบบตัวแบบได้

2. กระบวนการจำ (Retention) ผู้สังเกตต้องบันทึกสิ่งที่สังเกต กิจกรรมหรือข้อมูลข่าวสารได้ ทั้งนี้เพื่อนำกลับมาคิดและใช้ต่อไป ถ้าผู้สังเกตสามารถอธิบายการกระทำด้วยการสร้างภาพในใจหรือด้วยคำพูดการ สามารถเขียนแบบพฤติกรรมได้ดีแม้เวลาผ่านไปนาน

3. กระบวนการเขียนแบบ (Reproduction) คือ การนำสิ่งบันทึกไว้ในความจำมาเป็น สิ่งชี้นำ ในการเขียนแบบตามพฤติกรรมของตัวแบบ พฤติกรรมที่แสดงออก ไม่ใช่การลอกแบบอย่างตรงไปตรงมาแต่เป็นการเขียนแบบที่มีความรู้ความเข้าใจ และความพร้อม ดังนั้น พฤติกรรมของแต่ละบุคคลอาจมีความแตกต่างกันไป แม้ว่าจะมาจากตัวแบบเดียวกัน บางคนอาจทำได้ดีกว่า ทำได้แย่กว่า หรือทำได้เท่าเทียมกันกับตัวแบบก็ได้

4. กระบวนการจูงใจ (Motivation) การจูงใจเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดการเขียนแบบ ผู้สังเกตจะเขียนแบบพฤติกรรมที่ให้ผลดีกับเขา เช่น ได้รับแรงเสริม รางวัลหรือคำชมเชย มากกว่าที่จะเขียนแบบสิ่งที่ไม่ดีและมีแนวโน้มที่จะเขียนแบบพฤติกรรมที่เขาพอใจ มากกว่าพฤติกรรมที่เขาทำแล้วไม่สบายใจ ดังนั้นการจูงใจและการเสริมแรงจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้มาก บันดูราได้แบ่งการเสริมแรงออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การเสริมแรงโดยตรง การเสริมแรงที่ได้รับอิทธิพลจากผู้อื่น และการเสริมแรงตนเอง ซึ่งเป็นการเสริมแรงที่สำคัญ เพราะจะเป็นตัวควบคุมการแสดงพฤติกรรมที่ดี การเสริมแรงในลักษณะนี้คือการสร้างความสำเร็จให้กับตนเองเพื่อใช้เป็นแรงจูงใจในการทำพฤติกรรมต่างๆ (นีออน พิณประดิษฐ์ , 2545 : 41 อ้างใน http://hlinzaii.50webs.com/j7_6.htm)

ผลที่ได้รับจากการเรียนรู้

1. ทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ เช่น คุณตัวอย่าง การเดินร่ำ แล้วสามารถกระทำตามได้ หรือ ตัวอย่างทักษะต่าง ๆ เช่น การปฏิบัติงานในห้องทดลอง การดูแลแบบ ที่ดีจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

2. เป็นตัวกระตุ้นพฤติกรรม ที่สามารถกระทำได้แล้ว เช่น ทักษะการพูด ถ้าได้คุณตัวอย่าง บุคคลที่พูดเก่งก็จะทำให้มีความสามารถในการเรื่องการพูดได้ดีด้วย

3. การเพิ่มหรือลดการไตร่ตรองในการแสดงพฤติกรรม พฤติกรรมที่ไม่ดีบางอย่างถ้าตัวแบบซึ่งเป็นผู้ที่เด่นหรือบุคคลที่สำคัญเป็นผู้กระทำ จะทำให้เกิดการทำตามอย่าง

4. การดึงความสนใจต่อสิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ เพราะโดยปกติแล้ว การสังเกตผู้อื่นเราจะไม่สังเกตเพียงแค่การกระทำเท่านั้น แต่จะสังเกตสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

5. การเร้าอารมณ์ การสังเกตพฤติกรรมของผู้อื่นอาจก่อให้เกิดการมีอารมณ์ร่วมด้วย

ซึ่งผลจากการเรียนรู้ทางสังคมของเยาวชนที่แตกต่างกัน จะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ กระทำพฤติกรรมเลียนแบบที่แตกต่างกันขึ้นมา ซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมที่ได้กล่าวมาข้างต้น(นีออน พินประดิษฐ์, 2545 : 41อ้างใน http://hlinzaii.50webs.com/j7_7.htm)

3. ความหมายของการจูงใจเกี่ยวกับมนุษย์

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการจูงใจดังนี้

Arthur G. Bedeian (อ้างใน พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2551 : 72) อธิบายว่า การจูงใจ หมายถึง ความปรารถนาให้สำเร็จ

Ricky W. Griffin (อ้างใน พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์, 2551 : 72) ได้ให้คามหมายการจูงใจไว้ว่า กระบวนการที่เกิดจากพลังความต้องการภายในหรือแรงขับช่องทางและการรักษาพฤติกรรม

Baron and Greenberg 1990 : 75-76 (อ้างใน อัมภา บุญช่วย , 2549 : 64 – 65) และ Mitchell and Larson 1987 : 154 (อ้างใน อัมภา บุญช่วย , 2549 : 64 – 65) ได้กล่าวไว้คล้ายคลึงว่าการจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดเหตุที่ปลุกเร้าพฤติกรรม (Arousal) ทิศทางของพฤติกรรม (Direction) และความคงอยู่ของพฤติกรรมเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย (Maintenance of Goal-directed Behavior)

ถวิล เกื้อกูลวงศ์ : 2530 ; 100 (อ้างใน อัมภา บุญช่วย , 2549 : 64 – 65) อธิบายว่า การจูงใจ หมายถึง ความต้องการความจำเป็น แรงขับ หรือแรงกระตุ้นที่อยู่ภายในตัวบุคคล แรงจูงใจจะถูกนำมามุ่งหน้าไปสู่เป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นลักษณะของจิตสำนึก หรือจิตใต้สำนึกก็ได้

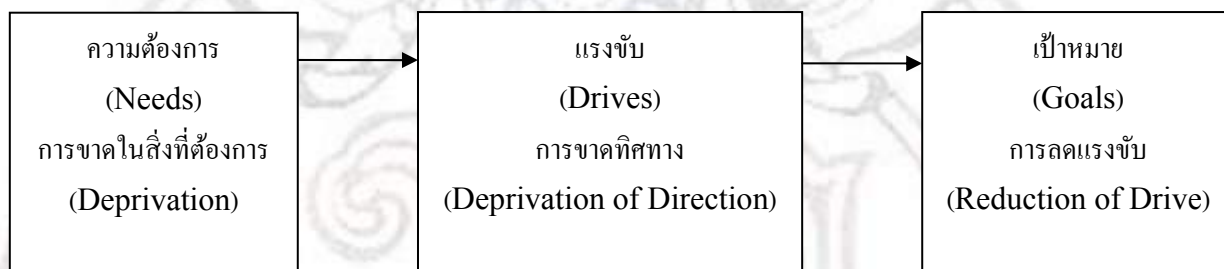
โยธิน ศันสนยุทธ : 2531 ; 140 (อ่างใน อัมภา บุญช่วย , 2549 : 64 – 65) ให้ความหมายว่าการจูงใจ หมายถึง ความโน้มเอียงที่จะกระทำเพื่อบรรลุเป้าประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ

โดยสรุป การจูงใจ หมายถึง กระบวนการที่เป็นแรงผลักดันให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมาอย่างมีทิศทาง เพื่อตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ หรืออาจกล่าวได้ว่าการจูงใจจะประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการคือ

1. สิ่งปลุกเร้าที่ก่อให้เกิดแรงผลักดันที่ทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรม
2. ทิศทางของพฤติกรรม
3. ความคงอยู่ของพฤติกรรม เพื่อบรรลุเป้าหมาย (อ่างใน อัมภา บุญช่วย , 2549 : 64 – 65)

โดยทั่วไปความหมายในด้านการจูงใจประกอบด้วยคำเหล่านี้ เช่น ความปรารถนา (Desires) ความต้องการ (Wants) ความมุ่งหวัง (Wishes) เป้าประสงค์ (Aims) เป้าหมาย (Goals) ความต้องการ (Needs) แรงขับ (Motives or Drives) และสิ่งตอบแทน (Incentives) อยู่เสมอๆ (อ่างใน เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ , 2540 : 21)

วงจรการจูงใจ (The Motivation Cycle)

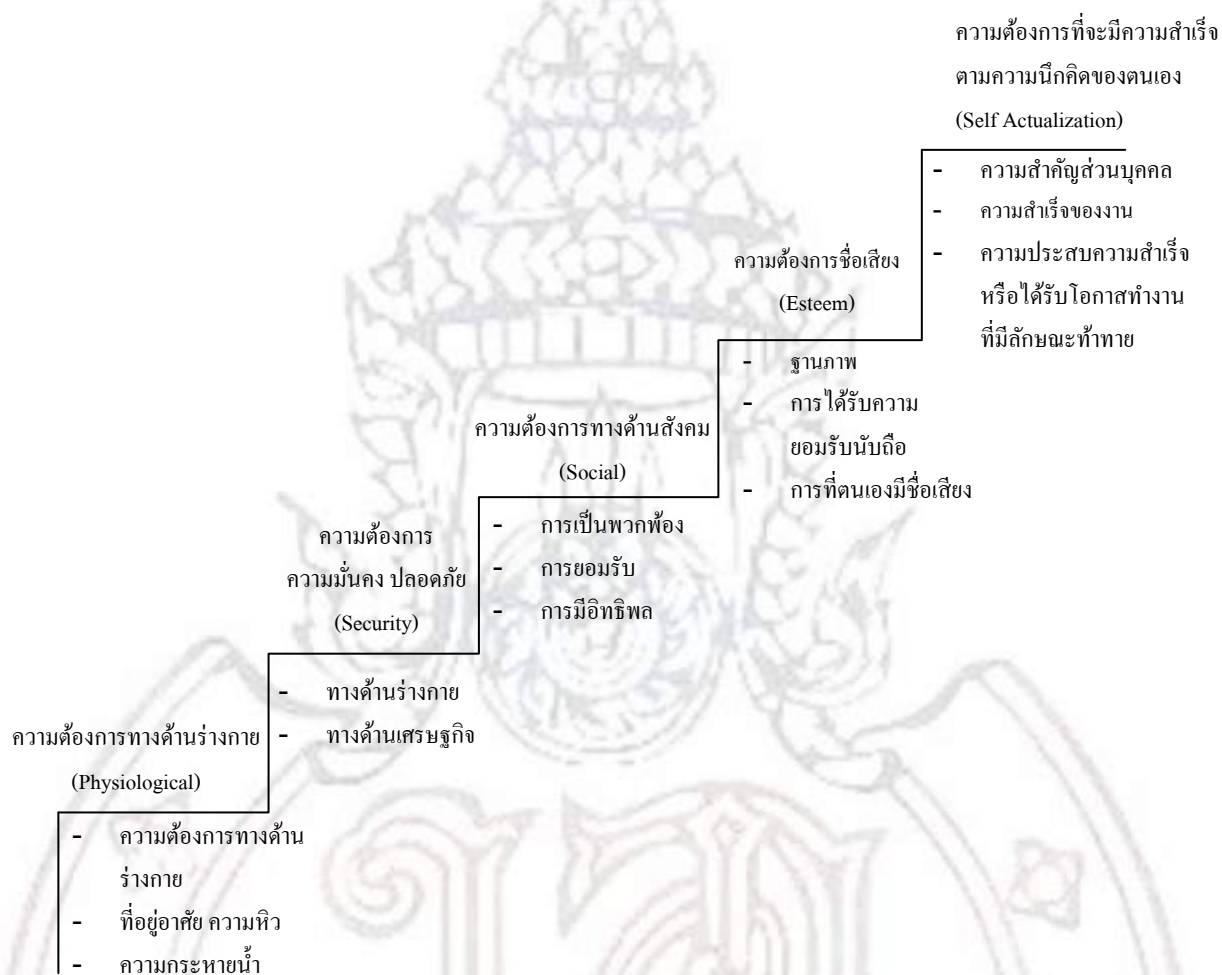
ภาพประกอบ 2 วงจรการจูงใจ (The Motivation Cycle)

ที่มา : เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ , 2540 : 21

4.1 ทฤษฎีการจูงใจของ Maslow's Need Hierarchy

Braham H. Maslow (อ่างใน เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ , 2540 : 24 - 25) เป็นนักจิตวิทยา ได้พัฒนาทฤษฎีการจูงใจของมนุษย์โดยมีแนวคิดว่าความต้องการของมนุษย์มีขั้นตอน ถ้าความต้องการอันหนึ่งได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้ว ความต้องการถัดไปที่สูงกว่าก็จะเกิดขึ้น ความต้องการนี้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอนดังภาพประกอบ 2

ลำดับขั้นตอนของความต้องการ (The Need Hierarchy)

ภาพประกอบ 3 ลำดับขั้นตอนของความต้องการ (The Need Hierarchy)

ที่มา : ดัดแปลงจาก Abraham H. Maslow . Motivation and Personality . 2nd ed. New York : Harper and Row , 1970 ; อ้างใน เทพนม เมืองแมน และ สวิง สุวรรณ , 2540 : 21-22)

4. ประวัติและความเป็นมาของโรงพยาบาลศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี

ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดปัตตานี มีเนื้อที่ 24 ไร่ 1 งาน 26.8 ตารางวา ตั้งอยู่ที่บ้านปากน้ำ ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

ในส่วนของกาแพร่ระบาคนั้ น พื้ นที่ 4 จั้ งหวัดชายแดนภาคใต้ คือ สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส มีปัญหายาเสพติดอยู่ในเกณฑ์รุนแรง มีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย คุณภาพชีวิต ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดปัตตานี ซึ่งมีสภาพภูมิศาสตร์เหมาะแก่ การใช้เป็นทางลั้ กลอบลำเลียงยาเสพติดทางทะเล มีขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม และประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ การดำรงชีวิตและความเป็นอยู่เป็น ลักษณะเฉพาะ ซึ่งการบำบัดรักษาผู้ติดยาที่เป็นชาวมุสลิม จึงมีลักษณะการดำเนินการที่แตกต่างออกไปบางสถานการณ์ กระทรวงสาธารณสุขตระหนักในปัญหาดังกล่าว จึงจัดตั้งสถานบำบัดรักษายาเสพติดขึ้น เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลด้านการบำบัดรักษา โดยกรมการแพทย์ได้ว่าจ้างห้างหุ้นส่วนจำกัด หาดใหญ่สรรพกิจก่อสร้าง ดำเนินการก่อสร้างศูนย์ ตั้งแต่วันที่ 4 พฤษภาคม 2535 ถึงวันที่ 24 พฤษภาคม 2537 รวม 750 วัน แต่เนื่องจากกรมการแพทย์ส่งมอบที่ดิน 124 วัน จึงต่ออายุ สัญญาจ้างอีก 124 วัน ถึงวันที่ 26 กันยายน 2537 และส่งมอบงานเสร็จ วันที่ 10 ตุลาคม 2537 รวมเป็นเงิน 80,105,895.82 บาท โดยมีระบบสาธารณูปโภค คือ

1. ระบบก้ำจัดน้ำเสีย
2. รางระบายน้ำฝน
3. ระบบไฟฟ้านอกอาคาร
4. ระบบประปานอกอาคาร
5. ระบบก้ำจัดขยะ

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาจังหวัดปัตตานี ได้เริ่มดำเนินการ ดังนี้

9 มกราคม 2537	เปิดรับผู้ป่วยติดยาเสพติดแผนกผู้ป่วยนอก
29 เมษายน 2540	เปิดรับผู้ป่วยนอนพิษยาผู้ป่วยใน
22 พฤษภาคม 2540	เปิดรับผู้ป่วยเข้าระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ

ผลการดำเนินงาน

1. การดำเนินการแก้ไขปัญหาเสพติด ตามโครงการดังนี้

1.1 โครงการบ้านสีขาว จำนวน 1 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ปกครองของผู้ป่วยที่มาบำบัดรักษาในศูนย์ฯ ระยะฟื้นฟูสมรรถภาพ 50 คน

1.2 โครงการค่ายเยาวชนต้นกล้า 1 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย เยาวชนที่ถูกคุมประพฤติ ด้วยคดียาเสพติด จากสำนักงานคุมประพฤติจังหวัดปัตตานี จำนวน 39 คน

1.3 โครงการนิเทศการจัด บริการ จิต สังคมบำบัด แบบผู้ป่วยนอกสำหรับผู้เสพยาบ้าในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 1 โครงการ กลุ่มเป้าหมาย โรงพยาบาลทุกแห่งในเขต 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

1.4 โครงการสัมมนาการจัดบริการ จิต สังคมบำบัดแบบผู้ป่วยนอกสำหรับผู้เสพยาบ้า กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

หน้าที่ความรับผิดชอบตามกฤษฎีกา

- ☒ ดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ และวิจัยทางวิชาการแพทย์ ในกลุ่มผู้ติดยาเสพติดและสารเสพติด
- ☒ ดำเนินการเกี่ยวกับการให้การศึกษาและฝึกอบรมแก่แพทย์และแพทย์ประจำบ้าน เพื่อให้เกิดความเชี่ยวชาญเฉพาะทางในสาขารับผิดชอบตลอดจนถ่ายทอดเทคโนโลยี ทางการแพทย์ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์สาธารณสุข
- ☒ ให้การบริการตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพเพื่อพัฒนาวิชาการแพทย์ ในกลุ่มผู้ติดยาและสารเสพติด
- ☒ นิเทศงานให้คำปรึกษาฝึกอบรม ศึกษาดูงานแก่สถาบันการศึกษา บุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย
- ☒ ปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

ที่มา : <http://w2.thaiwebwizard.com/member/pdte/aboutus.asp>

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่อง “ การใช้ยาเสพติดของเยาวชนของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี “ ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถนำมาสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้เพิ่มมากขึ้น

จันทนา จันทรไพจิตร (2541) : ได้ศึกษา “ เหตุผลในการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดเชียงราย “ ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุในการสูบบุหรี่ของนักเรียนจำแนกตามปัจจัยเชิงวิทยาในระดับมาก คือ อยากรทดลองสูบบุหรี่ ในระดับปานกลาง คือ เพื่อนชวน ความเครียด ความวิตกกังวล ปัจจัยเชิงสังคมและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อเหตุผลในการสูบบุหรี่ในระดับปานกลาง คือ เพราะเพื่อนชวนให้สูบบุหรี่ เพื่อเข้าสังคมกับเพื่อนที่สูบบุหรี่และต้องการการยอมรับจากเพื่อน พฤติกรรมการสูบบุหรี่ เริ่มสูบบุหรี่ระหว่าง 13 – 16 ปี ระยะเวลาหลังเลิกเรียนและพักกลางวันสูบบุหรี่ในห้องน้ำของโรงเรียน สูบบุหรี่นอกโรงเรียนในห้องน้ำและสวนสาธารณะ

วาสนา บุญญาประภา (2545) : ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “ การเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของชาวเขา “ ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ของชาวเขาในอดีตเด็กได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครอบครัว วัด โรงเรียน และชุมชน เบื้องต้นได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่โดยการบอกเล่า แนะนำ และปฏิบัติจริง เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กชายบางคนบวชเรียนได้เรียนหนังสือ รับการอบรม คุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในวัด ส่วนเด็กผู้หญิงได้เรียนรู้วิชาชีพต่างๆ จากผู้ปกครองและผู้นำในชุมชน

ช่องทางการเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดประกอบด้วย สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การเรียนรู้การใช้ สารเสพติดเพื่อการรักษาโรค โดยการสังเกตแล้วลอกเลียนแบบจากผู้ปกครอง พ่อ แม่ หรือญาติ เห็นตัวอย่างโดยกลุ่มเพื่อน โดยมีกรพบปะสังสรรค์กันหลังเลิกงาน มีการแนะนำ ชักชวนหรือเป็นแบบอย่างใช้สารเสพติดจากกลุ่มอาชีพ ที่ได้เรียนรู้จากผู้ให้แรงงานด้วยกัน ใช้สารเสพติดกระตุ้นเพื่อให้เกิดความสามารถในการทำงานเพิ่มมากขึ้น สามารถผ่อนคลายความปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และความเครียดจากการทำงาน

ความเชื่อด้านสุขภาพ โดยเชื่อว่าผีสามารถรักษาโรคได้ บรรเทาอาการเจ็บปวด ลักษณะการทำงาน ช่วยทำให้ทำงานมีความสุข วิธีชีวิตความสัมพันธ์ในครอบครัวที่เอื้อให้ได้ใกล้ชิดพบเห็นและช่วยในการปกปิด การซื้อและการขายของผู้ปกครอง และปัญหาภายในครอบครัวที่เป็นแรงผลักดันในหันไปพึ่งยาเสพติด ส่งผลให้การขยายเครือข่ายการใช้ยาเสพติดเป็นไปอย่างกว้างขวางในระดับครอบครัว ชุมชน และชุมชนใกล้เคียง

เงื่อนไขที่สำคัญที่ทำให้ชุมชนเกิดการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติด คือ กระแสทฤษฎีนิยามที่ไหลเข้าสู่ชุมชนในรูปของการพัฒนา ชุมชนมีความต้องการด้านทรัพยากรปัจจัยต่างๆ มีการแข่งขันในการดำรงชีวิต สารเสพติดเป็นตัวป้อนในการตอบสนองความต้องการใหม่ ในการพัฒนา ด้านวัตถุอย่างรวดเร็ว จึงเกิดการระบาดแพร่สะพัดของการใช้สารเสพติดภายใต้วิถีชีวิตของคนในชุมชน

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวสมาชิก ได้แก่ ครอบครัว เครือญาติ กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสมาชิกในชุมชน มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการนำไปสู่การใช้สารเสพติด ความเชื่อ แรงจูงใจ ความอยากลอง และผลประโยชน์เมื่อได้รับคำแนะนำชักชวนจากเพื่อน หรือเห็นแบบอย่างการใช้สารเสพติด ทำให้อยากลองใช้สารเสพติด และเนื่องจากที่ตั้งชุมชนตั้งอยู่ในเส้นทางลำเลียงยาเสพติดและอยู่ใกล้แหล่งพักยา การซื้อขายสารเสพติด และใช้สารเสพติดกันมาก

วรรณภา สุขเสถียร (2543) : ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติดและการเข้ารับการรักษาของผู้ติดสารเสพติด ที่เข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่” โดยในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติดและการเข้ารับการรักษาของผู้ติดสารเสพติดที่เข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้ติดสารเสพติดประเภท ฟีน แอม-เฟตามีน และเฮโรอีนทุกคนทั้งชายและหญิง ที่นอนพักรักษาภายในศูนย์บำบัดรักษาเสพติด ภาคเหนือ ในระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 16 สิงหาคม 2542 จำนวน 209 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ด้านปัจจัยนำ ปัจจัยส่งเสริม และปัจจัยเอื้ออำนวยที่มีผลต่อการเข้ารับการรักษาภายใต้กรอบแนวคิด PRECEDE – PROCEED Model การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้ SPSS for Windows เพื่อหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติด

1.1 ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ผู้ติดสารเสพติดมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการสูบบุหรี่ และดื่มสุรามาก่อนที่จะใช้สารเสพติด สารเสพติดชนิดแรกที่ใช้ พบว่าเป็นแอมเฟตามีน (ยาบ้า) และเริ่มใช้สารเสพติดเมื่ออายุ 16 – 20 ปี ส่วนเหตุผลที่ใช้สารเสพติด พบว่าอยากลอง

1.2 ปัจจัยนำ พบว่าผู้ติดสารเสพติดมีความรู้และทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ปัจจัยส่งเสริม พบว่าภายในชุมชนมีผู้ติดสารเสพติด

1.4 ปัจจัยเอื้ออำนวย พบว่าผู้เสพสามารถหาซื้อสารเสพติดได้ง่ายตามที่ต้องการทุก

ครั้ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ารับการรักษา

2.1 ปัจจัยด้านบุคคล พบว่าผู้เข้ารับการรักษาส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุผลที่ผู้เสพต้องการเลิกเองมากที่สุด

2.2 ปัจจัยนำ พบว่าผู้เข้ารับการรักษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นบวก ต่อการเข้ารับการรักษา

2.3 ปัจจัยส่งเสริม พบว่า สังคมยกย่องผู้ห่างไกลยาเสพติด

นิรันดร์ ไชยศรี (2542) : ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สารเสพติดของนักศึกษา : กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย” โดยในการศึกษาคั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการศึกษาถึงสาเหตุการใช้สารเสพติดและศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมต่างๆตลอดจนการแพร่ระบาดของสารเสพติดว่ามีส่วนสัมพันธ์และเป็นปัจจัยต่อการที่ใช้สารเสพติดของนักศึกษาหรือไม่ และมีต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษามากน้อยอย่างไร ในการศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มีประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดประเภทต่างๆ จำนวน 6 คน ซึ่งการเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง จากการสรุปข้อมูลที่ได้พบว่าในส่วนของตัวนักศึกษานั้นมีความเข้าใจเกี่ยวกับสารเสพติดที่ไม่ถูกต้อง เช่น อยากลอง มีปัญหาส่วนตัว มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ไม่รู้จักใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ในส่วนของกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน และการแพร่กระจายของสารเสพติดมีความสัมพันธ์ต่อการที่ใช้สารเสพติด ในส่วนของพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษา พบว่านักศึกษาใช้สารเสพติดประเภทบุหรี่ ยาบ้าและสุรา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยใช้สารเป็นการชั่วคราว นอกจากนี้นักศึกษายังมีความรู้ความเข้าใจถึงโทษและภัยของการใช้สารเสพติดเป็นอย่างดี

ณรงค์ หมั่นอกัย (2552) : ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชน ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชน เพื่อศึกษาประเภทสารเสพติดที่เยาวชนใช้ และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่เคยใช้สารเสพติดในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน 20 ราย ผลการศึกษาพบว่า

สภาพครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง จะมีฐานะพอกินพอใช้ บิดามารดาจบการศึกษาระดับ ป.4 มีการดักเตือนเยาวชนอยู่เสมอถึงโทษของการใช้สารเสพติด ให้ความรักความอบอุ่นแก่เยาวชนอย่าง

ดี ทำให้เยาวชนมีความพึงพอใจต่อครอบครัวของตนเองอย่างมาก ในส่วนการเลี้ยงดูนั้น ส่วนใหญ่จะเลี้ยงแบบสบายตามใจทุกอย่าง จากการศึกษาภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดายังมีชีวิตอยู่ และอยู่ร่วมกัน และเยาวชนส่วนใหญ่ก็อาศัยอยู่กับบิดามารดาของตนเอง โดยสรุปถึงแม้ว่าเยาวชนจะมีความพึงพอใจต่อครอบครัว แต่ก็ยังตัดสินใจใช้สารเสพติด แสดงว่าครอบครัวนั้นไม่มีผลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนแต่อย่างใด

สภาพความผูกพันกับเพื่อนของกลุ่มตัวอย่าง จะมีความรักความผูกพันกับเพื่อนอย่างมาก มีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยครั้ง มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในกลุ่มเพื่อนเดียวกันจะชอบเที่ยวกลางคืน สูบบุหรี่ ดื่มสุราและชักชวนกันใช้สารเสพติด ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เยาวชนมีการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

การศึกษาประเภทของสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ ยาบ้า

การศึกษาแนวทางการลดการใช้ยาเสพติดตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการรณรงค์เกี่ยวกับการใช้สารเสพติดในปัจจุบันนี้เหมาะสมแล้ว แต่ควรจะมีให้มีหลายรูปแบบมากขึ้น และควรให้ผู้ที่เคยใช้สารเสพติดมาก่อนมีส่วนร่วม เช่น ให้ตัวเยาวชนเองเป็นตัวอย่างให้กับเยาวชนที่คิดจะใช้สารเสพติดหรือยังไม่เคยคิดที่จะใช้ ได้ทราบถึงผลร้ายที่จะตามมาภายหลังการใช้สารเสพติด เป็นต้น

ภคินี อิศรางกูร ณ อยุธยา (2544) : ได้ศึกษาเรื่อง “ การใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลักษณะการใช้ยาเสพติดและปัจจัยเงื่อนไขที่มีอิทธิพลต่อการใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย กลุ่มที่ทำการศึกษาได้แก่ นักศึกษาที่มีประสบการณ์ในการใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้า และ/หรือยาอี จำนวน 10 คน ผู้วิจัยใช้วิธีการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และใช้การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นการในกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลได้รับการวิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า แยกแยะข้อมูลเป็นหมวดหมู่ นำเสนอโดยการบรรยาย และสรุปเชิงวิเคราะห์โดยใช้กรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ลักษณะการใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย ส่วนใหญ่ใช้ยาเสพติดตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา การใช้ยาเสพติดจะแบ่งเป็น 2 ลักษณะคือ การใช้เป็นครั้งคราวและการใช้เป็นประจำ การใช้ยาเสพติดประเภทยาบ้าและยาอีจะแตกต่างกัน ยาบ้าจะใช้วิธีรับประทานและสูดควันระเหย โดยมีปริมาณการใช้ $\frac{1}{2}$ – 1 เม็ดโดยเฉลี่ยในแต่ละครั้ง โอกาสในการใช้และสถานที่ที่ใช้ยาบ้าจะมีความหลากหลาย ส่วนยาอีจะใช้โดยวิธีการรับประทานอย่างเดียว

ครึ่งละ ¼ - 1 เม็ด โอกาสในการใช้และสถานที่ใช้ยาจะเป็นเวลาที่มึนงงเลี้ยงสังสรรค์ หรือเวลาที่ ต้องการความสนุกสนาน โดยอยู่ในที่ที่เป็นส่วนตัว หรือในกลุ่มเพื่อน

2. ปัจจัยและอิทธิพลที่มีต่อการใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย

- ปัจจัยหลัก ได้แก่ ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ห่างเหิน ทำให้นักศึกษาออกไปกับกลุ่ม เพื่อน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีการใช้ยาเสพติดก็จะชักนำให้นักศึกษาใช้ยาเสพติดในที่สุด

- ปัจจัยเสริมที่เอื้ออำนวยให้มีการใช้ยาเสพติด ได้แก่ ค่านิยมทางสังคมในการเที่ยว กลางคืน การเสพของมีนเมา การใช้ยาเสพติดอื่น การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในเรื่องของ ยาเสพติด และการมีทัศนคติทางบวกต่อยาเสพติด

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติด ประกอบด้วย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ เพศ ระดับการศึกษา จำนวนพี่น้อง ประเภทของ สารเสพติดที่ใช้

ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ปัจจัยด้านสังคม ได้แก่ ลักษณะการคบเพื่อน สภาพแวดล้อมในชุมชน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาถึงประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ ก่อนเข้ารับการรักษาบำบัดในศูนย์ บำบัดยาเสพติด จังหวัดปัตตานี

2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี

สมมติฐาน

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคมที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติด ของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี

ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ ก่อนเข้ารับการบำบัดในศูนย์บำบัดยาเสพติด จังหวัดปัตตานี
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในจังหวัดปัตตานีต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาถึง การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี โดยในการศึกษานี้มีขั้นตอนในการศึกษาวิจัยดังนี้

1.6.1 ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร : เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด โดยเก็บเฉพาะผู้ที่ กำลังรับการบำบัดรักษา ยาเสพติดที่นอนพักรักษาในศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี จำนวน 91 ราย
2. ขอบเขตด้านระยะเวลา : จากประชากรที่นอนพักรักษา ในช่วงวันที่ 1 มีนาคม 2554 - 31 มีนาคม 2554
3. ขอบเขตด้านเนื้อหา : การศึกษาครั้งนี้ทำการศึกษาถึง การใช้ยาเสพติดของผู้ติด สารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี ในด้านปัจจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ใช้ ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด และประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดที่เข้ารับการบำบัดใน ศูนย์บำบัด ยาเสพติด จังหวัดปัตตานีนิยมใช้

1.6.2 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก ภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งทำการเก็บข้อมูล จากกลุ่มประชากรตัวอย่างที่เป็นผู้ใช้ยาเสพติดที่นอนพักรักษา ใน ศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล จาก เอกสารวิชาการต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารงานวิจัย แหล่งค้นคว้าต่างๆ เช่น สำนักงานสาธารณสุข

จังหวัดปัตตานี หอสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี และวิทยาเขตหาดใหญ่ และจากการค้นคว้าจากหอสมุดอิเล็กทรอนิกส์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

นิยามศัพท์เฉพาะ

ยาเสพติด หมายถึง สารเสพติดทุกประเภทที่ผู้ติดยาเสพติดในศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดที่ผู้วิจัยต้องการทำการศึกษาในครั้งนี้ใช้เสพติด

ผู้ติดยาเสพติด หมายถึง บุคคลทั้งชายและหญิงที่ติดยาเสพติดและอยู่ในช่วงบำบัดรักษายาเสพติดที่นอนพักรักษาในศูนย์บำบัดยาเสพติด จังหวัดปัตตานีในปัจจุบัน

ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ตัวแปรด้านประชากรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ ประเภทของสารเสพติดที่ใช้เสพ

ปัจจัยด้านครอบครัว หมายถึง ตัวแปรด้านครอบครัวที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ฐานะทางครอบครัว ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ปัจจัยด้านสังคม หมายถึง ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะในการคบเพื่อน และสภาพแวดล้อมในชุมชนที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี โดยในการศึกษานี้มีขั้นตอนในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. ประชากร
2. แบบแผนการวิจัย
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่างๆ ที่ใช้

ประชากร

เก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังรับการบำบัดและนอนพักรักษา ในศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี ในเดือนมีนาคม 2554 จำนวน 91ราย

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยอาศัยข้อมูลต่อไปนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม โดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดที่เป็นผู้เข้าเสพติดที่นอนพักรักษาในศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล จากเอกสารวิชาการต่างๆ สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสารงานวิจัย แหล่งค้นคว้าต่างๆ เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปัตตานี หอสมุดมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี และวิทยาเขตหาดใหญ่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnair) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยอาศัยพิจารณาจากกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ซึ่งจะแบ่งเป็น ข้อมูลส่วนบุคคล และ ข้อมูลด้านครอบครัว

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคม โดยแบ่งเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะการคบเพื่อน และสภาพแวดล้อมในชุมชน

ส่วนที่ 4 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การใช้จ่ายสุขภาพของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติดจังหวัดปัตตานี

การหาความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ราย จากนั้นนำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.841

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมา เพื่อนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ซึ่งเป็นผู้ที่กำลังรับการบำบัดและนอนพักรักษาในศูนย์บำบัดรักษาเสพติดจังหวัดปัตตานี ในเดือนมีนาคม 2554 จำนวน 91 ราย โดยผู้ศึกษาลงพื้นที่ไปแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล วิธีการทางสถิติต่าง ๆ ที่ใช้

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้แล้ว นำข้อมูลต่างๆ ที่ได้จัดหมวดหมู่ ตรวจสอบความถูกต้อง ให้หมายเลขแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วสร้างคู่มือลงรหัส เพื่อประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For Window (Statistical Product and Service Solutions) เวอร์ชัน 16 เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำมาเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบการเรียงคำ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัว

ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านฐานะทางครอบครัว

ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการวิเคราะห์ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยแบ่งเกณฑ์วัดเป็น 3 ระดับ โดยมีสูตร ดังนี้

$$(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับชั้น} = (5.00 - 1.00) / 3 = 1.33$$

$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = 1.33$$

ระดับปัจจัยด้านครอบครัว (ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	อยู่ในระดับ	ต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	อยู่ในระดับ	สูง

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม

ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ในการวิเคราะห์ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โดยแบ่งเกณฑ์วัดเป็น 3 ระดับ โดยมีสูตร ดังนี้

$$(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}) / \text{จำนวนระดับชั้น} = (5.00 - 1.00) / 3 = 1.33$$

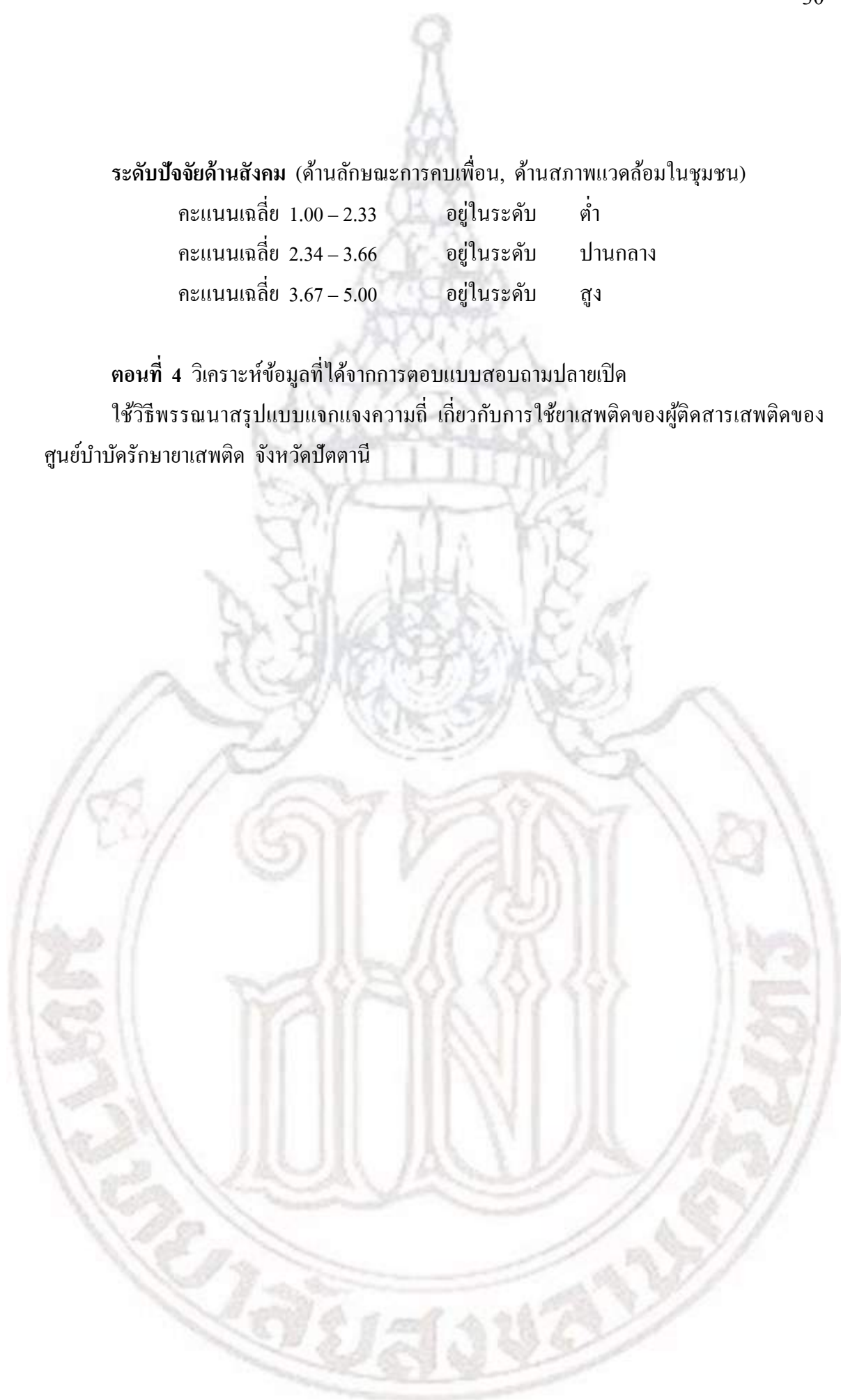
$$\text{ค่าอันตรภาคชั้น} = 1.33$$

ระดับปัจจัยด้านสังคม (ด้านลักษณะการคบเพื่อน, ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	อยู่ในระดับ	ต่ำ
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	อยู่ในระดับ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	อยู่ในระดับ	สูง

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ใช้วิธีพรรณนาสรุปแบบแจกแจงความถี่ เกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของ
ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี

บทที่ 3

ผลการวิจัย

จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 91 ชุด จากผู้เสพสารเสพติดที่เข้ารับการรักษาและนอนพักรักษา ในศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี ในเดือนมีนาคม 2554 รวบรวมและตรวจสอบความสมบูรณ์ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 91 ชุด ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ศึกษาเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปด้านปัจจัยส่วนบุคคล ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย เพศ, อายุ, ระดับการศึกษา, การประกอบอาชีพ, ประเภทของสารเสพติดที่ใช้เสพ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย ฐานะทางครอบครัว, ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคม ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะการคบเพื่อน, สภาพแวดล้อมในชุมชน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์จากข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
เพศ		
หญิง	1	1.1
ชาย	90	98.9
อายุ		
ต่ำกว่า 12 ปี	0	0.0
13 - 18 ปี	16	17.6
19 - 24 ปี	31	34.1
25 - 30 ปี	24	26.4
31 - 36 ปี	12	13.2
มากกว่า 36 ปี	8	8.8
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	76	83.5
ปวช./ปวส.	10	11.0
ปริญญาตรีขึ้นไป	5	5.5
อาชีพ		
นักเรียน,นักศึกษา	10	11.0
รับราชการ,รัฐวิสาหกิจ	5	5.5
รับจ้าง	61	67.0
ว่างงาน	15	16.5
ประเภทของสารเสพติดที่ใช้		
บุหรี่	52	20.7
สุรา	20	8.0
กระท่อม (เช่น สี่คูณร้อย)	34	13.5
ยาบ้า (แอมเฟตามีน)	64	25.5
กัญชา	44	17.5

ตาราง 3 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
ฝัน	1	0.4
มอร์ฟิน	2	0.8
เฮโรอีน	19	7.6
สารระเหย	2	0.8
ยาระงับประสาท	11	4.4
ยากล่อมประสาท	2	0.8

จากตาราง 3 พบว่า ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย

เพศ ประชากรส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 98.9 และเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 1.1

อายุ ประชากรที่ใช้สารเสพติดมากที่สุดในช่วงอายุ 19 – 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือผู้ที่มีช่วงอายุอยู่ในระหว่าง อายุ 25 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.4 และผู้ที่ใช้สารเสพติดน้อยที่สุดคือ ผู้ที่มีช่วงอายุมากกว่า 36 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.8

ระดับการศึกษา ประชากรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.5 รองลงมามีการศึกษาในระดับปวช./ปวส. คิดเป็นร้อยละ 11.0 การศึกษาในระดับระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 5.5

อาชีพ ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 67.0 รองลงมา ว่างาน คิดเป็นร้อยละ 16.5 และเป็นกลุ่มอาชีพรับราชการ, รัฐวิสาหกิจน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.5

ประเภทของสารเสพติดที่ใช้ ประชากรส่วนใหญ่เสพยาเสพติดประเภท ยาบ้า มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมาคือบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 20.7 และยาเสพติดที่ผู้เสพยาเสพติดใช้ น้อยที่สุด ได้แก่ ฝัน คิดเป็นร้อยละ 0.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านครอบครัวในแบบสอบถาม

ตาราง 4 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ของปัจจัยด้านครอบครัว (ด้านฐานะทางครอบครัว) ที่มีส่วนสำคัญต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด

(N=91)			
ปัจจัยด้านครอบครัว	ร้อยละ	μ	σ
(ด้านฐานะทางครอบครัว)		2.033	.482
ฐานะดี	9 (9.9)		
ฐานะปานกลาง	70 (76.9)		
ลำบาก,ยากจน	12 (13.2)		

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยด้านครอบครัว (ด้านฐานะทางครอบครัว) ที่มีส่วนสำคัญต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด อยู่ในระดับน้อย (μ 2.033, σ .482) และพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลางคิดเป็นร้อยละ 76.9 รองลงมา มีฐานะทางครอบครัวลำบาก/ยากจน คิดเป็นร้อยละ 13.2 และมีฐานะทางครอบครัวดี คิดเป็นร้อยละ 9.9

ตาราง 5 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ของปัจจัยด้านครอบครัว (ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว) ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด

(N = 91)

ลำดับ	ปัจจัยด้านครอบครัว (ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว)	ระดับปัจจัยด้านครอบครัว			μ	σ
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.	พ่อแม่แสดงความรักลูกไม่เท่ากัน	21 (23.1)	27 (29.7)	43 (47.30)	2.396	.787
2.	พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน	7 (7.7)	11 (12.1)	73 (80.2)	2.725	.597
3.	พ่อแม่หย่าร้าง/แยกทางกัน	14 (15.4)	9 (9.9)	68 (74.7)	2.593	.745
4.	สั่งสอนโดยใช้ถ้อยคำรุนแรงหยาบ คายเป็นประจำ	9 (9.9)	11 (12.1)	70 (76.9)	2.670	.650
5.	ลงโทษหรือดูค่ว่ากล่าวโดยไม่ อธิบายเหตุผล	10 (11.0)	11 (12.1)	70 (76.9)	2.659	.670
6.	รับฟังความคิดเห็นของท่านอยู่เสมอ	43 (47.3)	27 (29.7)	21 (23.1)	1.758	.807
7.	ให้อิสระไม่เคยดูค่ว่ากล่าว	20 (22.0)	33 (36.3)	38 (41.8)	2.198	.778
8.	อยากได้อะไรส่วนใหญ่พ่อแม่ตามใจ ทุกอย่าง	25 (27.5)	29 (31.9)	37 (40.7)	2.132	.819
9.	เข้มงวดกับท่านจนรู้สึกอึดอัด/ขาด อิสระ	12 (13.2)	21 (23.1)	58 (63.7)	2.505	.721
10.	ลงโทษรุนแรง/เข็มนตีเมื่อทำความผิด	9 (9.9)	11 (12.1)	71 (78.0)	2.681	.648
11.	สั่งสอนอบรมให้ทำแต่ความดีอยู่เสมอ	68 (74.7)	13 (14.3)	10 (11.0)	1.362	.675
12.	ต้องการประชดพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	12 (13.2)	21 (23.1)	58 (63.7)	2.505	.721

ตาราง 5 (ต่อ)

ลำดับ	ปัจจัยด้านครอบครัว	ระดับปัจจัยด้านครอบครัว			μ	σ
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
13.	มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด	6 (6.6)	10 (11.0)	75 (82.40)	2.758	.564
รวม					2.380	.334

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยด้านครอบครัว (ด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว) ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.380$, $\sigma = .334$) ซึ่งพบว่า

ปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 82.4 รองลงมา คือ พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงคิดเป็นร้อยละ 80.2 และปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด น้อยที่สุด คือ ให้อิสระไม่เคยดูค่าน้ำค่าว โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 22.0

ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ สั่งสอนอบรมให้ทำแต่ความดีอยู่เสมอ โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.7 รองลงมา คือ รับฟังความคิดเห็นของท่านอยู่เสมอ โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 41.8 และปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ที่มีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำ น้อยที่สุด คือ มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด คิดเป็นร้อยละ 6.6

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัจจัยทางด้านสังคมในแบบสอบถาม

ตาราง 6 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ของปัจจัยด้านสังคม (ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของนักศึกษาเพศติด

(N = 91)

ลำดับ	ปัจจัยด้านสังคม (ลักษณะการคบเพื่อน)	ระดับปัจจัยด้านสังคม			μ	σ
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.	ต้องการการยอมรับจากเพื่อนหรือ กลุ่มเพื่อน	30 (33.0)	34 (37.4)	27 (29.7)	1.967	.795
2.	เพื่อนเป็นผู้ชักชวน(จูงใจ)ให้เสพยา	35 (38.5)	25 (27.5)	31 (34.1)	1.956	.855
3.	ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา	53 (58.2)	24 (26.4)	14 (15.4)	1.571	.747
4.	ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง	15 (16.5)	25 (27.5)	51 (56.0)	2.396	.758
5.	ต้องการความสนุกสนานและกล้า แสดงออก	26 (28.6)	36 (39.6)	29 (31.9)	2.033	.781
6.	คบเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนที่ใช้สารเสพติด	15 (16.5)	36 (39.6)	40 (44.0)	2.275	.731
รวม					2.033	.529

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของนักศึกษาเพศติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) อยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 2.033$, $\sigma = .529$) ซึ่งพบว่า

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของนักศึกษาเพศติด สูงที่สุด คือ *ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.0 รองลงมา คือ *คบเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนที่ใช้สารเสพติด* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 44.0 และปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของนักศึกษาเพศติด น้อยที่สุด คือ *ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.4

ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดต่ำที่สุด คือ ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับน้อยมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมา คือ เพื่อนเป็นผู้ชักชวนให้เสพยา โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 38.5 และปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ที่มีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำน้อยที่สุดคือ ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง และการคบเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนที่ใช้สารเสพติด คิดเป็นร้อยละ 16.5

ตาราง 7 ร้อยละ ค่าเฉลี่ย(μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(σ) ของปัจจัยด้านสังคม (ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด

(N = 91)

ลำดับ	ปัจจัยด้านสังคม (สภาพแวดล้อมในชุมชน)	ระดับปัจจัยด้านสังคม			μ	σ
		ต่ำ	ปานกลาง	สูง		
1.	ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน	18 (19.8)	24 (26.4)	49 (53.8)	2.340	.792
2.	มีแหล่งที่เป็นสถานที่เสพยาอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน	26 (28.6)	27 (29.7)	38 (41.8)	2.132	.833
3.	มีสถานบันเทิงอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน	50 (54.9)	19 (20.9)	22 (24.2)	1.692	.839
4.	ท่านชอบเที่ยวสถานบันเทิงเป็นประจำ	44 (48.4)	34 (37.4)	13 (14.3)	1.659	.718
5.	พบปัญหาเรื่องการเสพยาเสพติดในชุมชนของท่าน	30 (33.0)	31 (34.1)	30 (33.0)	2.000	.816
6.	ท่านมีบ้านอยู่ใกล้สถานบันเทิง/แหล่งมั่วสุม	56 (61.5)	16 (17.6)	19 (20.9)	1.593	.816
7.	เมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์ในชุมชนท่าน มักจะมีการใช้สารเสพติด เช่น สุรา ร่วมด้วยทุกครั้ง	39 (42.9)	27 (29.7)	25 (27.5)	1.846	.829
รวม					1.895	.556

จากตาราง 7 เมื่อพิจารณาระดับปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม (ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) อยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 1.895, \sigma = .556$) ซึ่งพบว่า

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.8 รองลงมา คือ มีแหล่งที่เป็นสถานที่เสพยาอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 41.8 และปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด น้อยที่สุด คือ ชอบเที่ยวสถานบันเทิงเป็นประจำ โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูง น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 14.3

ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ มีบ้านอยู่ใกล้สถานบันเทิง/แหล่งมั่วสุม โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมา คือ มีสถานบันเทิงอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำรองลงมา คิดเป็นร้อยละ 54.9 และปัจจัยด้านสังคม (ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ที่มีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำน้อยที่สุด คือ ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน คิดเป็น ร้อยละ 19.8

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐาน สมมุติฐานในการวิจัย คือ

1. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัวและปัจจัยด้านสังคม ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี พบว่า

ประชากรส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 98.9 ช่วงอายุที่ใช้ยาเสพติดมากที่สุด คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 19 – 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา/มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.5 และส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 67.0

ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 76.9 ส่วนระดับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.485, \sigma = .334$) ปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.4 ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดต่ำที่สุด คือ สั่งสอน

อบรมให้ทำแต่ความดีอยู่เสมอ โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.7

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) อยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 2.033, \sigma = .529$) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.0 ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน)ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติดต่ำที่สุด คือ ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.2

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม (ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) อยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 1.895, \sigma = .556$) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.8 ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) ที่ส่งผลต่อการใช้จ่ายของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ มีบ้านอยู่ใกล้สถานบันเทิง/แหล่งมั่วสุม โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.5

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์จากข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะ: ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดอีกบ้างที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของท่าน

ตาราง 8 ความถี่ ร้อยละ ของข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี

ลำดับที่	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของท่าน	ความถี่ (ร้อยละ)
1.	ผู้นำในชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน	6 (28.6)
2.	มีการนำยาเสพติดมาแจกและให้ลองใช้โดยไม่ต้องเสียเงิน/ไม่มีเงินก็เสพยาได้	5 (23.8)
3.	เพื่อนให้เกิดความสนุกทางเพศ และเพื่อให้สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้นาน	5 (23.8)
4.	ยาเสพติดใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้หาได้ง่าย ราคาไม่แพง	3 (14.3)
5.	ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คิดว่าเสพยานานๆครั้งไม่ทำให้เกิดการเสพติด	2 (9.5)
ผลรวม		21 (100.0)

จากตาราง 8 พบว่าจากข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาเสพติด จังหวัดปัตตานี ยังพบอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติด ได้แก่ ผู้นำในชุมชนไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.6 รองลงมาคือ มีการนำยาเสพติดมาแจกและให้ลองใช้โดยไม่ต้องเสียเงิน/ไม่มีเงินก็เสพยาได้ และเพื่อให้เกิดความสนุกทางเพศ /เพื่อให้สามารถมีเพศสัมพันธ์ได้นาน คิดเป็นร้อยละ 23.8 เนื่องจาก ยาเสพติดใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้หาได้ง่าย ราคาไม่แพง คิดเป็นร้อยละ 14.3 และน้อยที่สุด คือ ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ คิดว่าเสพยานานๆครั้งไม่ทำให้เกิดการเสพติด คิดเป็นร้อยละ 9.5

บทที่ 4

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) เพื่อศึกษาถึง “ การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี ” เพื่อศึกษาถึงประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ ก่อนเข้ารับการบำบัดในศูนย์บำบัดยาเสพติด และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี โดยเก็บข้อมูลจากผู้ที่นอนพักรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี ในเดือนมีนาคม 2554 จำนวน 91 ราย โดยแบบสอบถามประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา การประกอบอาชีพ ฐานะทางครอบครัว ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคม โดยแบ่งเป็น 2 ปัจจัย ได้แก่ ลักษณะการคบเพื่อน และสภาพแวดล้อมในชุมชน ส่วนที่ 4 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านมูลเหตุจูงใจในการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปหาความตรงด้านเนื้อหา (content validity) จากนั้นนำไปทดลองใช้กับประชากรที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน หาค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.841 จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบบสอบถามที่มีคำตอบสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป

ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 98.9 มีช่วงอายุ 19 – 24 ปี คิดเป็นร้อยละ 34.1 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับ ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 83.5 อาชีพรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 67.0 ส่วนประเภทเสพยาเสพติดที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ ยาบ้า (แอมเฟตามีน) คิดเป็นร้อยละ 25.5

ข้อมูลปัจจัยด้านครอบครัว

ประชากรส่วนใหญ่มีฐานะทางครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 76.9 ส่วนระดับปัจจัยด้านความสัมพันธ์ภายในครอบครัว พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.485, \sigma = .334$) ปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ *มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.4 ส่วนปัจจัยด้านครอบครัวที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ *สั่งสอนอบรมให้ทำแต่ความดีอยู่เสมอ* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 74.7

ข้อมูลปัจจัยด้านสังคม

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) อยู่ในระดับต่ำ ($\mu = 2.033, \sigma = .529$) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน) ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ *ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 56.0 ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านลักษณะการคบเพื่อน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ *ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.2

ปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด พบว่าระดับปัจจัยด้านสังคม (ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) อยู่ในระดับน้อย ($\mu = 1.895, \sigma = .556$) ซึ่งพบว่า ปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน)ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด สูงที่สุด คือ *ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับสูง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.8 ส่วนปัจจัยด้านสังคม(ด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน) ที่ส่งผลการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ต่ำที่สุด คือ *มีบ้านอยู่ใกล้สถานบันเทิง/แหล่งมั่วสุม* โดยมีความถี่ของระดับปัจจัยอยู่ในระดับต่ำมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.5

อภิปรายผล

1. ประเภทของสารเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ก่อนเข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่นิยมเสพยาเสพติดประเภทยาบ้า (แอมเฟตามีน) คิดเป็นร้อยละ 25.5 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วรณภา สุขเสถียร (2543) : ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติดและการเข้ารับการรักษาของผู้ติดสารเสพติด ที่เข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่” โดยในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติดและการเข้ารับการรักษาของผู้ติดสารเสพติดที่เข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือผู้ติดสารเสพติดประเภท ผีน แอมเฟตามีน และเฮโรอีนทุกคนทั้งชายและหญิง ที่นอนพักรักษาภายในศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด ภาคเหนือ ในระหว่างวันที่ 15 กรกฎาคม – 16 สิงหาคม 2542 จำนวน 209 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติด

ปัจจัยด้านบุคคล พบว่า ผู้ติดสารเสพติดมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการสูบบุหรี่และดื่มสุรามาก่อนที่จะใช้สารเสพติด สารเสพติดชนิดแรกที่ใช้ พบว่าเป็นแอมเฟตามีน (ยาบ้า) และเริ่มใช้สารเสพติดเมื่ออายุ 16 – 20 ปี ส่วนเหตุผลที่ใช้สารเสพติด พบว่าอยากลอง ปัจจัยนำ พบว่าผู้ติดสารเสพติดมีความรู้และทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่งเสริม พบว่าภายในชุมชนมีผู้ติดสารเสพติด ปัจจัยเอื้ออำนวย พบว่าผู้เสพสามารถหาซื้อสารเสพติดได้ง่ายตามที่ต้องการทุกครั้ง

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ารับการรักษา

ปัจจัยด้านบุคคล พบว่าผู้เข้ารับการรักษาส่วนใหญ่เข้ารับการรักษาด้วยเหตุผลที่ผู้เสพต้องการเลิกเองมากที่สุด ปัจจัยนำ พบว่าผู้เข้ารับการรักษาส่วนใหญ่มีทัศนคติเป็นบวก ต่อการเข้ารับการรักษา ปัจจัยส่งเสริม พบว่า สังคมยกย่องผู้ห่างไกลยาเสพติด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณรงค์ หมีนอภัย (2552) : ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชน ในอำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชน เพื่อศึกษาประเภทสารเสพติดที่เยาวชนใช้ และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่เคยใช้สารเสพติดในอำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน จำนวน 20 ราย ผลการศึกษาพบว่า สภาพความผูกพันกับเพื่อนของกลุ่มตัวอย่าง จะมีความรักความผูกพันกับเพื่อนอย่างมาก มีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยครั้ง มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในกลุ่มเพื่อนเดียวกันจะชอบเที่ยวกลางคืน สูบบุหรี่ ดื่มสุราและชักชวนกันใช้สารเสพติด

ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เยาวชนมีการใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ การศึกษาประเภทของสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ ยาบ้า

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษา ยาเสพติด จังหวัดปัตตานี พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสังคม ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ซึ่งนิรันดร์ ไชยศรี (2542) : ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สารเสพติดของนักศึกษา : กรณีศึกษา วิทยาลัยเทคนิคเชียงราย” โดยในการศึกษารั้ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อต้องการศึกษาถึงสาเหตุการใช้สารเสพติดและศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเสพติดในวิทยาลัยเทคนิค เชียงราย จังหวัดเชียงราย โดยพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง กลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมต่างๆ ตลอดจนการแพร่ระบาดของสารเสพติดว่ามีส่วนสัมพันธ์และเป็นปัจจัยต่อการ ใช้สารเสพติดของนักศึกษาหรือไม่ และมีต่อพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษามากน้อย อย่างไร ในการศึกษาได้ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่มี ประสบการณ์ในการใช้สารเสพติดประเภทต่างๆจำนวน 6 คน ซึ่งการเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์ เจาะลึกแบบมีโครงสร้าง จากการสรุปข้อมูลที่ได้ พบว่าในส่วนของตัวนักศึกษานั้นมีความเข้าใจ เกี่ยวกับสารเสพติดที่ไม่ถูกต้อง เช่น อยากลอง มีปัญหาส่วนตัว มีค่านิยมที่ไม่ถูกต้อง ไม่รู้จักใช้เวลา ให้เป็นประโยชน์ ในส่วนของกลุ่มอ้างอิง ได้แก่ บิดามารดา ผู้ปกครอง ความสัมพันธ์ในครอบครัว สภาพแวดล้อม กลุ่มเพื่อน และการแพร่กระจายของสารเสพติดมีความสัมพันธ์ต่อการ ใช้สารเสพติด ในส่วนของพฤติกรรมการใช้สารเสพติดของนักศึกษา พบว่านักศึกษาใช้สารเสพติดประเภทบุหรื ยาบ้าและสุรา ทั้งในอดีตและปัจจุบัน โดยใช้สารเป็นการชั่วคราว นอกจากนี้นักศึกษายังมีความรู้ ความเข้าใจถึงโทษและภัยของการใช้สารเสพติดเป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษาของ ณรงค์ หมั่นนภัย (2552) : ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติดของเยาวชน ในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ ใช้สารเสพติดของ เยาวชน เพื่อศึกษาประเภทสารเสพติดที่เยาวชนใช้ และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน และเพื่อศึกษาแนวทางในการลดการใช้สารเสพติดของเยาวชน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่เคยใช้สารเสพติดในอำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน จำนวน 20 ราย ผลการศึกษาพบว่า สภาพความผูกพันกับเพื่อนของกลุ่มตัวอย่าง จะมีความรักความผูกพันกับเพื่อน อย่างมาก มีการพบปะสังสรรค์กันบ่อยครั้ง มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในกลุ่มเพื่อนเดียวกันจะ ชอบเที่ยวกลางคืน สูบบุหรี่ ดื่มสุราและชักชวนกัน ใช้สารเสพติด ด้วยเหตุดังกล่าวทำให้เยาวชนมี การใช้สารเสพติดเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ การศึกษาประเภทของสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าสารเสพติดที่เยาวชนนิยมใช้กันมากที่สุดได้แก่ ยาบ้า และจากผลการศึกษาของ วาสนา

บุญญาประชาภา (2545) : ได้ศึกษาเกี่ยวกับ “การเรียนรู้ทางสังคมที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของชาวเขา” ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า การเรียนรู้ของชาวเขาในอดีตเด็กได้รับการถ่ายทอดความรู้จากครอบครัว วัด โรงเรียน และชุมชน เบื้องต้นได้รับการถ่ายทอดจากพ่อแม่โดยการบอกเล่า แนะนำ และปฏิบัติจริง เมื่อเด็กโตขึ้นเด็กชายบางคนบวชเรียนได้เรียนหนังสือ รับการอบรมคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรมในวัด ส่วนเด็กผู้หญิงได้เรียนรู้วิชาชีพต่างๆ จากผู้ปกครองและผู้นำในชุมชน

ช่องทางการเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดประกอบด้วย สถาบันครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ทำให้การเรียนรู้การใช้ สารเสพติดเพื่อการรักษาโรค โดยการสังเกตแล้ว

ลอกเลียนแบบจากผู้ปกครอง พ่อ แม่ หรือญาติ เห็นตัวอย่างโดยกลุ่มเพื่อน โดยมีการพบปะสังสรรค์กันหลังเลิกงาน มีการแนะนำ ชักชวนหรือเป็นแบบอย่างใช้สารเสพติดจากกลุ่มอาชีพ ที่ได้เรียนรู้จากผู้ใช้แรงงานด้วยกัน ใช้สารเสพติดกระตุ้นเพื่อให้เกิดความสามารถในการทำงานเพิ่มมากขึ้น สามารถผ่อนคลายความปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ และความเครียดจากการทำงาน

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเรียนรู้ ได้แก่สภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวสมาชิก ได้แก่ ครอบครัว เครือญาติ กลุ่มเพื่อน กลุ่มอาชีพ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสมาชิกในชุมชน มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อการนำไปสู่การใช้สารเสพติด ความเชื่อ แรงจูงใจ ความอยากลอง และผลประโยชน์เมื่อได้รับคำแนะนำชักชวนจากเพื่อน หรือเห็นแบบอย่างการใช้สารเสพติด ทำให้อยากลองใช้สารเสพติด และเนื่องจากที่ตั้งชุมชนตั้งอยู่ในเส้นทางลำเลียงยาเสพติดและอยู่ใกล้แหล่งพักยา การซื้อขายสารเสพติด และใช้สารเสพติดกันมาก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยนำผลงานวิจัยไปใช้

1. บุคคลากรทางสาธารณสุขหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อมูลเหตุจูงใจในการใช้ยาเสพติดไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานร่วมกับงานวิจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการวางแผนแก้ไข และป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติด
2. ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการป้องกันปัญหาการติดยาเสพติดของสมาชิกในครอบครัว โดยการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพและสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นในครอบครัว
3. ควรส่งเสริมและปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับการคบเพื่อนให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะสถานศึกษาต่าง ๆ ควรที่จะประเด็นต่าง ๆ ที่กล่าวมาบูรณาการเข้าสู่การเรียนรู้ในสาระวิชาต่าง ๆ ให้มากและเข้มข้นมากยิ่งขึ้น

4. ผู้นำชุมชน/องค์กรชุมชน นักพัฒนาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ควรเน้นการแก้ปัญหาในด้านสภาพแวดล้อมในชุมชน และส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาเสาพิศดและอื่นๆได้

การวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลการใช้ยาเสติคของผู้ติศดสารเสพิศดในสถานบำบศดรักษาอื่นๆให้ครอบคลุมทั้งภาคใต้
2. ควรศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านอื่นๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจกับการใช้สารเสพิศด เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันต่อไป
3. ควรศึกษาข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพไปพร้อมๆกัน เนื่องจากการตอบแบบสอบถามอย่างเดิยผู้วิจัยไม่สามารถตรวจสอบข้อเท็จจริงของข้อมูลที่ได้รับ และอาจมีข้อจำกัดในการให้เหตุผลที่แท้จริง

บรรณานุกรม

หนังสือ

- จุมพล นิมพานิช. 2543. **หน่วยที่ 3** สังคมและวัฒนธรรม. มนุษย์และสังคม. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 9.
- เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. 2540. **พฤติกรรมมองค์การ**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช พิมพ์ครั้งที่ 2.
- ประกายแก้ว ประพฤติถ้อย. 2546. **หน่วยที่ 15** โทษจากยาเสพติด พิษจากพืชและสัตว์. โรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 3.
- พัชรินทร์ สิริสุนทร และจิระวัฒน์ พิระสันต์. 2547. **สังคมศาสตร์ : บุรณาการแห่งการเรียนรู้**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท พี. เอ. ลีฟวิ่ง จำกัด.
- พัทยา สายหู. 2543. **หน่วยที่ 1** แนวคิดในการศึกษาสังคมและวัฒนธรรม. ไทยศึกษา. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พิมพ์ครั้งที่ 8.
- พรชัย ลิขิตธรรมโรจน์. 2551. **พฤติกรรมมองค์การ**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์ พิมพ์ครั้งที่ 2.
- สร้อยตระกูล (ติวยานนท์) อรรถมานะ. 2550. **พฤติกรรมมองค์การ : ทฤษฎีและการประยุกต์**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พิมพ์ครั้งที่ 4.
- อำภา บุญช่วย. 2549. **พฤติกรรมมองค์การ**. บัณฑิตานี : คณะศึกษาศาสตร์.

วิทยานิพนธ์

ภคินี อิศรางกูร ณ อยุธยา. 2544. การใช้ยาเสพติดของนักศึกษามหาวิทยาลัย [วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

วรรณภา สุขเสถียร. 2543. ปัจจัยที่มีผลต่อการติดสารเสพติดและการเข้ารับการรักษาของผู้ติดสาร
เสพติดที่เข้ารับการรักษา ณ ศูนย์บำบัดรักษายาเสพติดภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

วาสนา บุญญาประภา. 2545. การเรียนรู้ทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเสพติดของชาวเขา
[วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

การค้นคว้าแบบอิสระ

จันทนา จันทรไพจิตร. 2541. เหตุในการสูบบุหรี่ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย
[การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและ
การแนะแนว มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

นิรันดร์ ไชยศรี. 2542. การใช้ยาเสพติดของนักศึกษา : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยเทคนิคเชียงราย
[การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

ณรงค์ หมั่นอกษ์. 2552. ปัจจัยทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเสพติดของเยาวชนในอำเภอบ้าน
โฮ่ง จังหวัดลำพูน [การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา
เศรษฐศาสตร์การเมือง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่]

สื่อออนไลน์

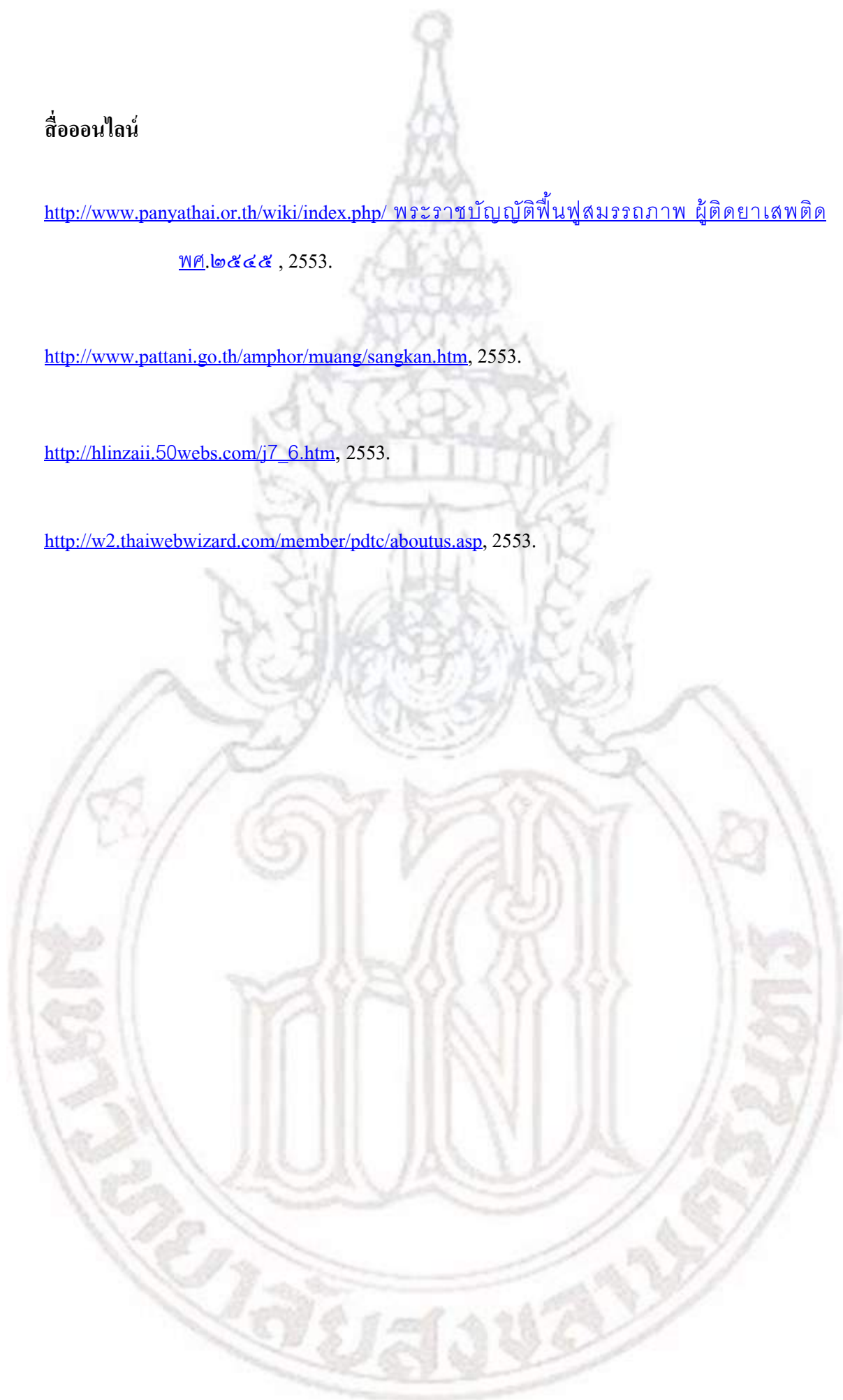
<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php/พระราชบัญญัติฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด>

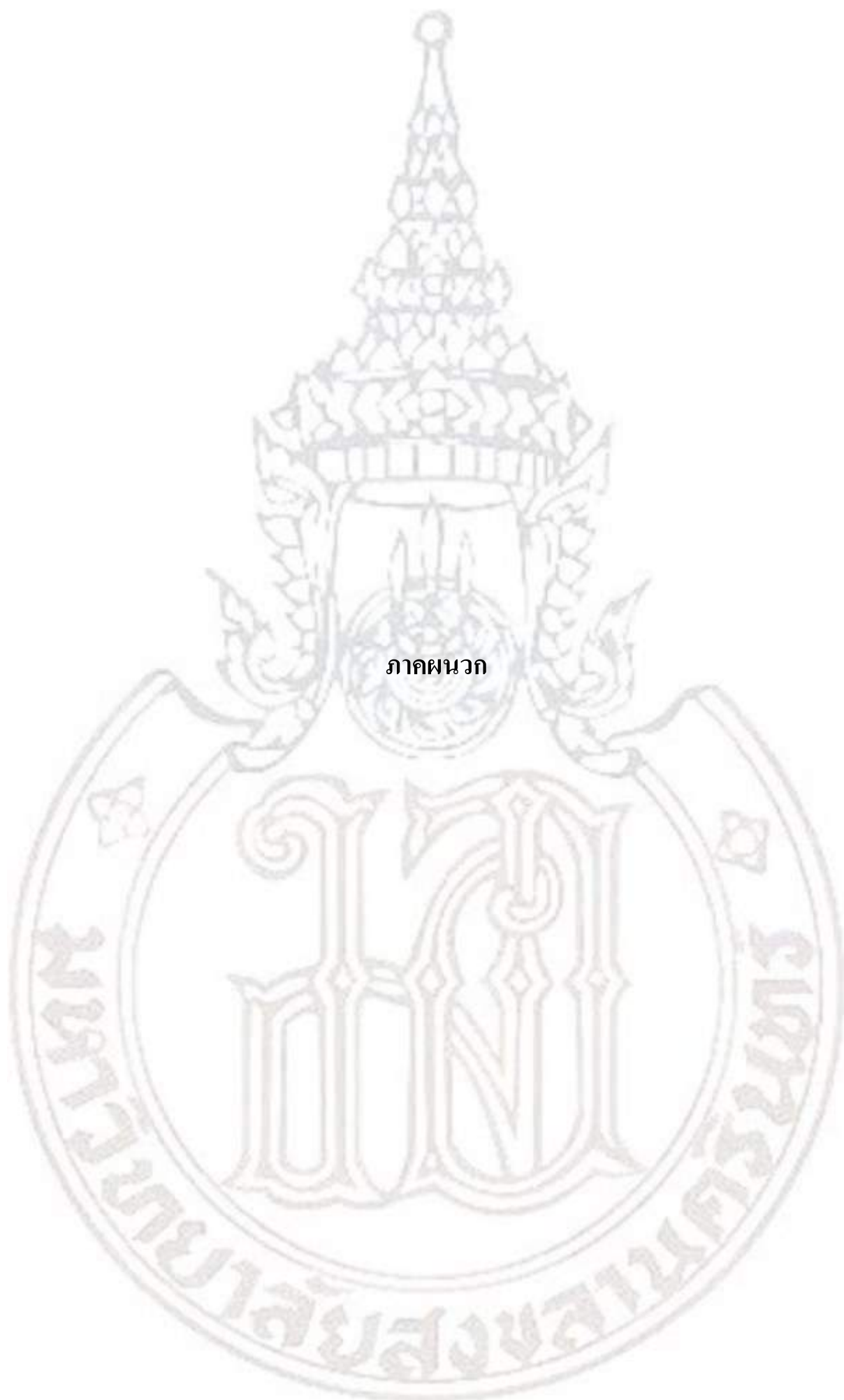
พศ.๒๕๔๕ , 2553.

<http://www.pattani.go.th/amphor/muang/sangkan.htm>, 2553.

http://hlinzaii.50webs.com/j7_6.htm, 2553.

<http://w2.thaiwebwizard.com/member/pdte/aboutus.asp>, 2553.

ภาคผนวก

คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 90110

วันที่ 1 เดือนมีนาคม พ.ศ. 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม

เรียน ท่านผู้ตอบแบบสอบถาม

เนื่องด้วย ข้าพเจ้านางสาวรอชีละห์ มะสะแม นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ กำลังจัดทำวิจัยเรื่อง “การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษายาเสพติด จังหวัดปัตตานี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.ศึกษาถึงประเภทของยาเสพติดที่ผู้ติดสารเสพติดนิยมใช้ ก่อนเข้ารับการบำบัดในศูนย์บำบัดยาเสพติด จังหวัดปัตตานี และ 2.ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติด ท่านเป็นผู้ที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนในการให้ข้อมูลในเรื่องดังกล่าวข้างต้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่านจะได้รับการพิทักษ์สิทธิ์และไม่เปิดเผยให้เกิดความเสียหายต่อท่านทั้งในหน้าที่การงานและโดยส่วนตัว การนำเสนอข้อมูลจะเสนอในภาพรวมเพื่อประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น ไม่มีสิทธิเลือกในการเข้าร่วมการวิจัยหรือถอนตัวจากการวิจัยโดยไม่ต้องแจ้งเหตุผลให้ผู้ดำเนินการวิจัยทราบ หากท่านมีข้อสงสัยใดๆท่านสามารถสอบถามได้ที่ข้าพเจ้า นางสาวรอชีละห์ มะสะแม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ข้าพเจ้า หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านและขอขอบพระคุณท่านมาในโอกาสนี้ ที่ท่านสละเวลาในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(นางสาวรอชีละห์ มะสะแม)

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร มหาวิทาลัยสงขลานครินทร์

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของศูนย์บำบัดรักษาพยาบาล

จังหวัดปัตตานี

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้ยาเสพติด และลักษณะของการใช้ยาเสพติดของผู้ติดสารเสพติดของ ศูนย์บำบัดรักษาพยาบาล จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล โดยจะนำเสนอในภาพรวมไม่กระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่อย่างใด จึงขอความอนุเคราะห์ท่านตอบแบบสอบถามทุกข้อตรงข้อเท็จจริง และความคิดเห็นของท่านมากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการวิจัยครั้งนี้

- ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป
- ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยด้านครอบครัว
- ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัจจัยด้านสังคม
- ส่วนที่ 4 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

นางสาวรอชีละห์ มะสะแม

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชา รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ของข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

 1) หญิง 2) ชาย

2. อายุ

 1) ต่ำกว่า 12 ปี 2) 13 - 18 ปี 3) 19 - 24 ปี 4) 25 - 30 ปี 5) 31 - 36 ปี 6) มากกว่า 36 ปี

3. ท่านมีพี่น้องจำนวน.....คน(นับรวมตัวท่านด้วย)

4. สถานภาพ ทางครอบครัวของตัวท่านเอง

 1) โสด 2) สมรส 3) หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่

5. ระดับการศึกษาของตัวท่านเอง

 1) ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา 2) ปวช./ปวส. 3)ปริญญาตรีขึ้นไป

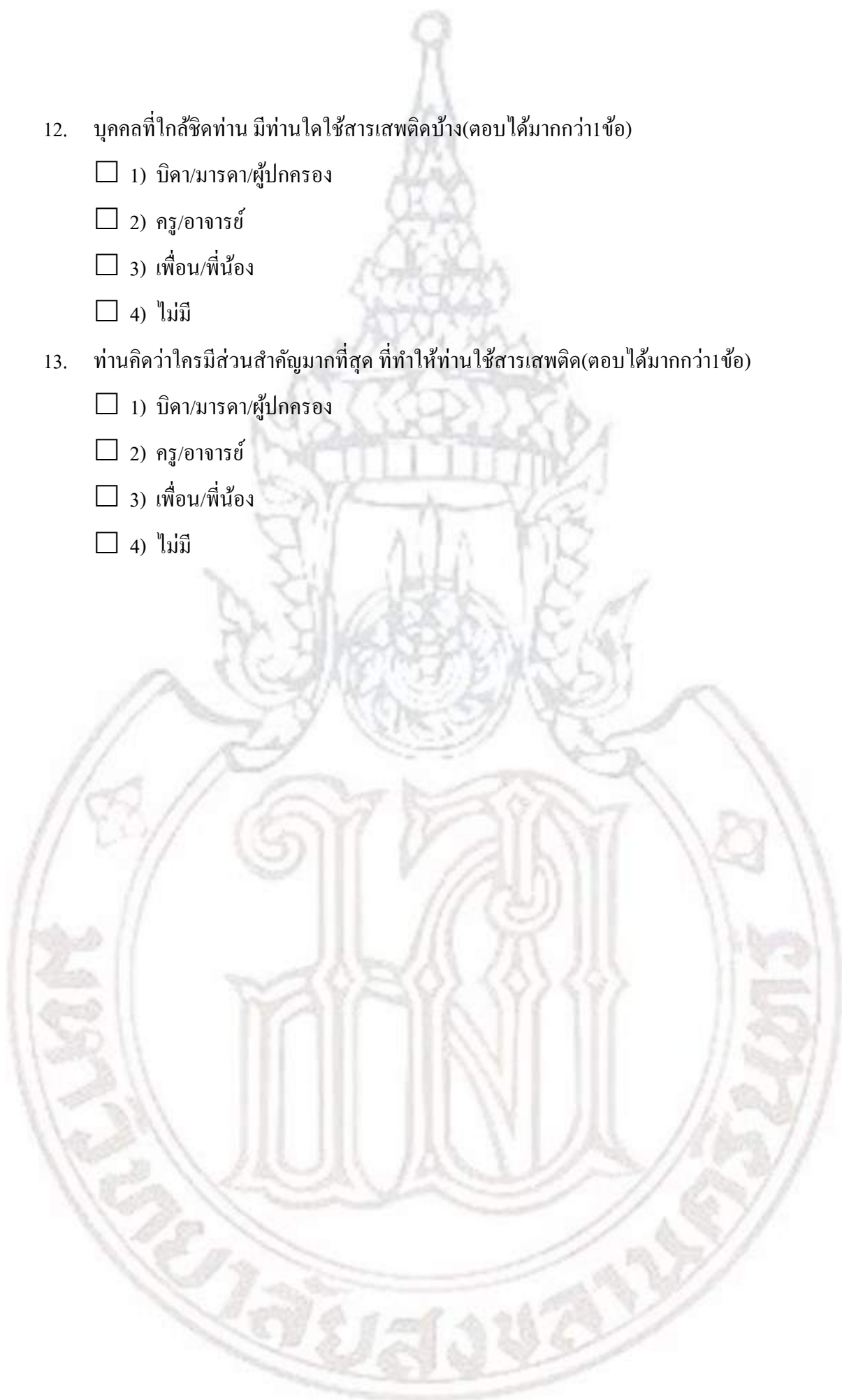
6. อาชีพของท่านเอง
- 1) นักเรียน,นักศึกษา
 - 2) รัฐบาล,รัฐวิสาหกิจ
 - 3) รับจ้าง
 - 4) ว่างาน
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของท่านเอง
- 1) ไม่มีรายได้
 - 2) ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน
 - 3) มากกว่า 10,000 บาท/เดือน
8. สถานะทางครอบครัวของท่าน
- 1) ฐานะดี
 - 2) ฐานะปานกลาง
 - 3) ลำบาก,ยากจน
9. รายได้ของครอบครัวท่านเป็นเช่นไร
- 1) พอใช้
 - 2) ไม่พอใช้
 - 3) เหลือเก็บ
11. ประเภทของสารเสพติดที่ท่านใช้ก่อนเข้ารับการรักษา (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ 1) บุหรี่	☐ 2) สุรา
☐ 3) กระท่อม (เช่น สี่คูณร้อย)	☐ 4) ยาบ้า (แอมเฟตามีน)
☐ 5) กัญชา	☐ 6) ฝิ่น
☐ 7) มอร์ฟิน	☐ 8) เฮโรอีน
☐ 9) สารระเหย (กาว แลคเกอร์ ทินเนอร์)	
☐ 10) ยาระงับประสาท (เซโดบาร์บิทอล มีชื่อเรียก เช่น ไก่แดง เป็ดแดง ปีศาจแดง หรือเหล้าแห้ง)	
☐ 11) ยาแก้ปวดประสาท (มิลทาวน์ คาวนิล บิดารอน ลิเบียบ คลอดิซิล ซีแพม ไดอะพิน)	

12. บุคคลที่ใกล้ชิดท่าน มีท่านใดใช้สารเสพติดบ้าง(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- 1) บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง
- 2) ครู/อาจารย์
- 3) เพื่อน/พี่น้อง
- 4) ไม่มี

13. ท่านคิดว่าใครมีส่วนสำคัญมากที่สุด ที่ทำให้ท่านใช้สารเสพติด(ตอบได้มากกว่า1ข้อ)

- 1) บิดา/มารดา/ผู้ปกครอง
- 2) ครู/อาจารย์
- 3) เพื่อน/พี่น้อง
- 4) ไม่มี

ตอนที่ 2 ปัจจัยด้านครอบครัว : ท่านคิดว่าปัจจัยด้านครอบครัวข้อใดที่มีส่วนสำคัญต่อ การใช้ยาเสพติดของท่าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียงช่องเดียว

ข้อที่	ปัจจัยด้านครอบครัว	ระดับปัจจัยด้านครอบครัว				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
ปัจจัยด้านครอบครัว						
1	พ่อแม่แสดงความรักลูกไม่เท่ากัน					
2	พ่อแม่ทะเลาะกันทุกวัน					
3	พ่อแม่หย่าร้าง/แยกทางกัน					
4	สั่งสอนโดยใช้ถ้อยคำรุนแรงหยาบคายเป็นประจำ					
5	ลงโทษหรือดูด่าว่ากล่าวโดยไม่อธิบายเหตุผล					
6	รับฟังความคิดเห็นของท่านอยู่เสมอ					
7	ให้อิสระไม่เคยดูด่าว่ากล่าว					
8	อยากได้อะไรส่วนใหญ่พ่อแม่ตามใจทุกอย่าง					
9	เข้มงวดกับท่านจนรู้สึกอึดอัด/ขาดอิสระ					
10	ลงโทษรุนแรง/เมียนตีเมื่อทำความผิด					
11	สั่งสอนอบรมให้ทำแต่ความดีอยู่เสมอ					
12	ต้องการประชดพ่อแม่หรือผู้ปกครอง					
13	มีบุคคลในครอบครัวใช้สารเสพติด					

ตอนที่ 3 ปัจจัยด้านสังคม : ท่านคิดว่าปัจจัยด้านสังคม ข้อใดที่มีส่วนสำคัญต่อการใช้ ยาเสพติดของ
ท่าน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียง

ช่องเดียว

ข้อที่	ปัจจัยด้านสังคม	ระดับปัจจัยด้านสังคม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
ลักษณะการคบเพื่อน						
1	ต้องการการยอมรับจากเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน					
2	เพื่อนเป็นผู้ชักชวน(จูงใจ)ให้เสพยา					
3	ถูกเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนทำทนายให้เสพยา					
4	ชอบสังสรรค์และเที่ยวเตร่กับเพื่อนฝูง					
5	ต้องการความสนุกสนานและกล้าแสดงออก					
6	คบเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อนที่ใช้สารเสพติด					
สภาพแวดล้อมในชุมชน						
7	ท่านสามารถหาซื้อยาเสพติดได้ง่ายในชุมชน					
8	มีแหล่งที่เป็นสถานที่เสพยาอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน					
9	มีสถานบันเทิงอยู่ทั่วไปในชุมชนของท่าน					
10	ท่านชอบเที่ยวสถานบันเทิงเป็นประจำ					
11	พบปัญหาเรื่องการเสพยาเสพติดในชุมชนของท่าน					
12	ท่านมีบ้านอยู่ใกล้สถานบันเทิง/แหล่งมั่วสุม					
13	เมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์ในชุมชนท่าน มักจะมีการใช้สารเสพติด เช่นสุรา ร่วมด้วยทุกครั้ง					

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

		Mean	Std. Deviation	N
1.	c1	2.2000	1.44795	30
2.	c2	1.7333	1.01483	30
3.	c3	1.9667	1.51960	30
4.	c4	1.7000	.87691	30
5.	c5	1.7667	.89763	30
6.	c6	3.5000	1.07479	30
7.	c7	2.8000	1.15669	30
8.	c8	2.8333	1.17688	30
9.	c9	2.3000	1.02217	30
10.	c10	1.9333	.86834	30
11.	c11	4.0333	.96431	30
12.	c12	2.1333	1.30604	30
13.	c13	1.5667	.72793	30
14.	d1	2.8667	.81931	30
15.	d2	2.9000	1.15520	30
16.	d3	2.1333	1.00801	30
17.	d4	3.3667	1.12903	30
18.	d5	3.0333	.99943	30
19.	d6	3.1667	1.17688	30
20.	d7	3.6333	.92786	30
21.	d8	3.1333	1.00801	30
22.	d9	2.3000	1.08755	30
23.	d10	2.4000	.93218	30
24.	d11	2.8667	1.07425	30
25.	d12	2.1667	1.08543	30
26.	d13	2.8333	1.34121	30

Reliability Statistics

N of cass	=	30
N of Items	=	26
Cronbach's Alpha	=	.841

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล

รอชีละห์ มะสะแม

รหัสนักศึกษา

5210521576

วุฒิการศึกษา

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จ
ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์(เทคนิคเภสัชกรรม)	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา	พ.ศ. 2543
สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	พ.ศ. 2551

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

เจ้าพนักงานเภสัชกรรมชำนาญงาน โรงพยาบาลหนองจิก อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี